

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Ju-
goslaviji 50 Din, za
inozemstvo 100 D

SLOVENEČ

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
malih oglasov po 150
in 2 D, večji oglas
nad 45 mm višine
po Din 250, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
g. Pri večjem g.
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen pondeljke in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon št. 2050, upravnitva št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevu št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Neumesten protest.

Dočim se je cela država zadovoljila z novim dr. Gosarjevim stanovanjskim zakonom in so drugod tako posestniki kakor najemniki popolnoma mirni, smatrajo v Sloveniji nekateri za primerno, da dr. Gosarjev stanovanjski zakon napadajo. Brali smo tozadevne napade v socialističnih listih, ki čisto nepoklicani govore o dr. Gosarju kot zaščitniku posestnikov-kapitalistov, z druge strani pa so tudi hišni posestniki za nedeljo bili sklicali protesten shod proti dr. Gosarjevemu stanovanjskemu zakonu.

Da imajo socialisti pri svojih nastopih proti dr. Gosarju zgolj strankarske pristranske namene, je na prvi pogled jasno. Oni čutijo, da jim je dr. Gosar izpodnesel tla za vsako stvarno nejevoljo nad rešitvijo tega problema, vedo, da je ugled dr. Gosarja s tem dejstvom, da je to najkrošljivejšo dnevno vprašanje tako gladko in srečno šlo z dnevnega reda med revnimi najemniki cele države in posebno med našim delavstvom visoko zrasel, zato iščejo dlako v jajcu in vlečejo iz zraka stvarino za svoje demagoške zabavljice. Vsi najemniki, zlasti pa vsi delavci so tu na strani dr. Gosarja in nobeno vprašanje socialistov ni našlo v javnosti tako malo odmeva kot ravno zadnji poizkus naslikati ministra SLS kot sovražnika revnih nepremožnih slojev v stanovanjski politiki. Zato na to stran niti odgovarjati ni potreba.

Hišni posestniki pa so s svoje strani vse storili, da bi dr. Gosarjev zakon ne prodir. Potem, ko jih je minister zaslišal, jim predlagal, naj oni stavijo boljši predlog, izdelajo pravičnejši načrt zakona, potem, ko jim je dokazal, da je rešitev, ki jo je on zamislil, najboljša in v teh razmerah edino možna, so še obletali vse belgrajske instance in tudi še sedaj, ko je zakon že dobil sankcijo parlamenta in vladarja, skušajo kaliti vodo s protestnimi shodi. Ali je to potrebno? Ali je to koristno? Da bo javnost mogla pravično soditi, je prav, da podčrtamo par dejstev, ki jih je pri presoji tega vprašanja predvsem treba jemati v račun.

Hišni gospodarji so spadali v kategorijo rentnikov, vsaj lastniki večjih stanovanjskih hiš. Dočim so oni rentniki, ki so vložili pred vojno svoj denar v hranilnice, izgubili vsled devalvacije skoro vse, so pa hišni gospodarji vendarle rešili svoj kapital skoro neokrnjen. Popolnoma pravično je bilo tedaj, če se je z raznimi stanovanjskimi zakoni pritegnilo tudi hišne lastnike k participaciji na posledicah vojne, ker nikakor ne gre, da bi nosil izgube vojne samo del prebivalstva, temveč je treba, v kolikor je to sploh izvedljivo, porazdeliti ta bremena na vse sloje.

Delavni sloji, ki so se udeležili vojne, a njih družine doma stradale, so imeli popolno moralno pravico, da se jim po vseh prestanih vojnih grozotah zavaruje vsaj streha nad glavo, ki je nedvomno najnujnejše in najvažnejše, kar more človek zahtevati, saj vemo, da rodi nezadostno stanovanje ali brezstanovanjstvo vsaj toliko socialnega zla kot nezadostna prehrana, če ne še več.

Največji greh je namreč, če se razmotri vajo socialna vprašanja z demagoških vidikov, kakor vidimo to navadno pri materialističnih socialistih, ali pa zgolj s sebičnih, kakor vidimo to pri liberalcih. Za človeka s krščansko socialno miselnostjo morajo biti v takih slučajih vodilni zgolj višji vidiki etike in pravice. In s tega stališča moramo torej načelno le odobravati povojno varstvo revnih stanovanjskih najemnikov.

Sedaj se pa bližamo že prvi desetletnici, odkar je vojna minila in gospodarsko življenje se je skoro popolnoma prilagodilo novim razmeram. Normalizacija življenja nastopa povsod, le en sloj še vedno stiska za vrat vojna, namreč — hišne lastnike. Dočim se je vse drugo (razen vdov, sirot in invalidov seveda) že osvobodilo direktnih posledic vojne, jih pa morajo le hišni lastniki še vedno nositi posredno in neposredno. Oni so danes omejeni v svoji svobodi kot prav noben drug sloj več. In dokler velja današnji družabni red, je to z načelnega vidika prav gotovo krivica.

Iz povedanega jasno sledi, da je treba tudi hišne lastnike osvoboditi sedanjih spon ter jim dati iste pravice, kot jih ima danes vsak lastnik kakršnegakoli drugega imetja, namreč da z njim svobodno razpolaga. Ker bi bila pa naenkrat ukinitve vseh doedanjih omejitev velik udarec za mnogo večje število prebivalstva, namreč za najemnike, tega seveda ni mogoče izvršiti čez noč, temveč po-

Začasni gospodarski svet pri trgovinskem ministrstvu.

r Belgrad, 31. okt. (Izv.) Finančni odbor bo na temelju tozadevnih pooblastil v finančnem zakonu vzel v razpravo predlog uredbe o sestavi začasnega gospodarskega sveta pri trgovinskem ministrstvu. Ta uredba se glasi takole:

Člen 1. Pri trgovinskem ministrstvu se ustanovi začasen gospodarski svet, ki ima nalogo, da na zahtevo resornega ministra poda mišljenje in stavi predloge o vseh vprašanjih, ki se nanašajo na gospodarsko, socialno in finančno politiko.

To nalogo bo gospodarski svet izvrševal na ta način, da bo na zahtevo posameznih ministrov ali iz lastne iniciative izdelal, sodeloval, dajal mnenja in stavljal predloge o zakonskih načrtih, uredbah in pravilnikih in ostalih ukrepih gospodarske, socialne in finančne politike.

Člen 2. Člane gospodarskega sveta postavlja trgovinski minister, in sicer:

I. 15 članov na predlog trgovskih, obrtnih in industrijskih zbornic, tako da bo zastopana vsaka zbornica, in sicer trgovska, obrtna in industrijska zbornica v Belgradu dobi vsaka po enega člana, Trgovska zbornica v Zagrebu dobi tri člane, enega za trgovino, enega za industrijo, enega za pomorstvo; sarajevska zbornica dobi 2, za obrt in za trgovino, ostale zbornice dobe vsaka po enega.

II. Enega člana na predlog centrale industrijskih korporacij v Belgradu.

III. Enega člana na predlog združenja rudarskih podjetnikov v Belgradu.

IV. Po 1 člana na predlog združenja bank in zveze denarnih zavodov in zavarovalnega društva v Zagrebu.

V. Po 1 člana na predlog glavne združene zveze v Belgradu, glavne zveze srbskih zemljoradniških zadrug v Belgradu, zveze hrvatskih zemljoradniških zadrug v Zagrebu, Zdrružene zveze v Ljubljani in Zveze zemljoradniških zadrug v Sarajevu.

VI. Enega člana na predlog osrednjega tajništva delavske zbornice v Belgradu.

Poleg teh članov lahko ministri za trgovino, za finance, za železnice, za pošto, kmetijstvo, gozdarstvo, socialno politiko in agrarno reformo delegirajo po enega člana, svojega zastopnika v gospodarski svet, ki bo pri delu gospodarskega sveta sodeloval enakovrno z ostalimi člani.

Člen 3. Za člane gospodarskega sveta se lahko imenujejo državljani kraljevine SHS, ki uživajo vse gospodarske in politične pravice. Člani se postavljajo za eno leto.

Člen 4. Mandat članov gospodarskega

sveta preneha v slučaju državljskih in političnih pravic in z ostavko. — Vsako, na katerikoli način izpraznjeno mesto se mora v teku enega meseca spopolniti na čin, katerega je zavzemal izstopivši član. Mandat novomenovanih članov preneha istotako, kakor mandat istega, na katerega mesto so stopili.

Člen 5. Članstvo v gospodarskem svetu je častna dolžnost. Člani gospodarskega sveta imajo brezplačno vožnjo na državnih železnicah ob prihodu in odhodu, kadar potujejo na poziv trgovinskega ministra na sejo sveta.

Člen 6. Gospodarski svet se bo sestajal na poziv trgovinskega ministra po potrebi v Belgradu.

Člen 7. Sejam predseduje trgovinski minister. V slučaju njegove odsotnosti kateri uradnik njegovega ministrstva, ki ga odredi trgovinski minister.

Člen 8. Sejam gospodarskega sveta lahko prisostvujejo samo člani. Izjemoma pa lahko prisostvujejo ali samo s pravico govora, pa brez glasovalne pravice:

1. Delegati posameznih ministrstev, ki jih ministri določijo.

2. Strokovnjaki, ki jih določijo ministri ali svet sam.

Člen 9. Vsi sklepi se napravijo z večino navzočih članov. Posebna mišljenja pa se priložijo poročilu ali zapisniku, ki se pošlje ministrstvu.

Člen 10. Dnevni red določa trgovinski minister in ga mora pravočasno sporočiti članom sveta. Iniciativni predlogi posameznih članov se morajo predložiti trgovinskemu ministru, ki jih stavlja na dnevni red prve prihodnje seje, če so se mu predložili najmanj 10 dni prej, nego se je sklicala seja. Izjemoma pa lahko po sklepu gospodarskega sveta in po pristanku predsedujočega seja tudi sklepa o predlogih, ki niso na dnevnem redu, in sicer šele takrat, ko je dnevni red izčrpan.

Člen 11. O delu seje se vodi zapisnik, ki se objavi, razen v slučaju, če se v njem nahajajo državne tajnosti. V tem slučaju se ne objavi ali vsaj tisti del ne, v katerem se nahajajo tajnosti.

Člen 12. Če se pokaže potreba, lahko gospodarski svet iz svoje srede izvoli odbor za proučevanje vprašanj in odredb, ki v določenem času predloži plenumu svoje poročilo.

Člen 13. Za izvrševanje upravnih poslov skrbi trgovinski minister.

Člen 14. Ta uredba stopi v veljavo, ko se objavi v »Službenih novinah«. Trgovinski minister bo ukrenil vse potrebno, da se člani čimprej izvolijo, najkasneje v roku enega meseca.

Znižanje državnih izdatkov.

Načrt finančnega ministra. - Znižanje poslanskih dnevnic.

r Belgrad, 31. okt. (Izv.) Finančni minister g. Bogdan Marković je danes poslal predsedniku vlade daljše pismo, v katerem mu poroča o svojem delu za zmanjšanje proračuna. V prvem delu pisma govori o zmanjšanju državnih izdatkov, kar se tiče materialnih izdatkov.

Nadalje pravi v pismu: Kar se tiče zmanjšanja osebnih izdatkov je problem mnogo občutljivejši. S tem se naravnost ogroža osebni interes uradnikov, ki so dosedaj vezali svoj in svoje družine obstoj na državno blagajno. Da bi se radi tega lahko izvedlo zmanjšanje osebnih izdatkov, se mora s tem delom pričeti z največjim obzirom, tako da se bo re-

stopoma. Hišni lastniki morajo poslati v bližnji bodočnosti zopet resnični lastniki svojega imetja, toda glede na interese najemnikov je treba hišnim lastnikom vračati njih pravice postopoma, da se ne znajdejo tisoči najemnikov z družinami čez noč — na cesti.

Kdor je prebral dr. Gosarjev načrt, vidi, da se drži tega edino pravičnega načela postopne likvidacije, zato ga moramo le odobravati. Razmere same bodo tekom zime pokazale, ali bo treba do popolne osvoboditve hišnih lastnikov po 1. maju še ene vmesne stopnje, ali bo pa mogoča s tem terminom že popolna likvidacija.

Jasno je pa, da osvoboditev hišnih posestnikov ne more in ne sme biti udarec najemnikov, zato bi bilo želeli, da se vzporedno s tem vprašanjem reši tudi vprašanje preskrbe zadostnega števila stanovanj. Svoječas-

dukcija nepotrebnih oseb izvršila na način, da bodo reducirani ta položaj z materialnega in moralnega stališča lahko prenašali. Uradniško osebje, ki naj bi se reduciralo, da bi se dosegel uspešen prihranek na osebnih izdatkih, so deloma uslužbenici s poklicji, s katerimi se bodo poslali še dalje izvrševali brez škode za interes službe, deloma pa so tisti državni uslužbenici, ki so brez posebne kvalifikacije in niso sposobni za izvrševanje poverjene jim službe.

Da zavrnem dosedaj navadno očitko javnosti, da se v znak varčevanja vedno prične z najnižjimi uslužbenici in splošnim državnim uradništvom, smatram kot finančni minister

ne izvršne dr. Gosarjeve naredbe, s katero se je hotelo razna podjetja prisiliti k zidavi stanovanj za lastne nameščence, se zaradi nastopivšega težkega gospodarskega stanja pač ne bo dalo več obnoviti, izvzemši za podjetja, ki notorično dobro stoje (n.pr. Trboveljska družba in še nekatera druga), pač je pa minimum, kar lahko upravičeno zahtevamo, da ne posluje noben javen urad v zasebni stanovanjski hiši, kar se dogaja n.pr. v Ljubljani v toliki meri (policija, orožništvo, pošto ravnateljstvo, čekovni urad itd.). Po možnosti morajo javne korporacije skrbeti za to, da zgrade stanovanja tudi za svoje uslužbenice, a država, oblast in občine naj s primernimi ukrepi čim bolj pospešujejo zasebno stavbeno iniciativo. Na ta način bo pri nas že v bližnji bodočnosti stanovanjsko vprašanje rešeno v vsestransko zadovoljstvo.

Charles Curtis,

kandidat republikanske stranke za predsednika Združenih držav.

za potrebno, da se morajo ti prihranki v stvarni proračunski politiki občutiti tudi na dohodkih tistih državnih najvišjih funkcionarjih, ki to uzakonjujejo in izvršujejo. Tako se n.pr. za dnevnice narodnih poslancev troši 300 Din dnevno, letno 34 milijonov dinarjev. Pri tem niso uračunane posebne nagrade članom posameznih skupščinskih odborov, ki povišujejo omenjeno vsoto. Ako bi se sedaj dnevnice znižale na 200 Din, bi znesle na leto 22 milijonov. Na ta način bi se prihranilo okrog 13 milijonov dinarjev, če se še odbijejo izdatki članom odborov. Iz teh razlogov prosi finančni minister, da se v tem oziru storijo potrebni koraki, da se poslanske dnevnice zmanjšajo. Obenem sporoča, da proučuje načrt nove uredbe zakona o državnem uradništvu in da bo pravosodnega ministra opozoril na efekt zmanjšanja izdatkov ob priliki vpokojitve državnih uradnikov, posebno ministrov in državnih podtajnikov.

CELOTNA GIMNAZIJA V MURSKI SOBOTI OSTANE.

r Belgrad, 31. okt. (Izv.) Prosvetni minister g. dr. Kosta Kumanudi je občin v Murški Soboti odobril, da v svoji režiji vzdržuje 7. in 8. razred gimnazije. Na ta način ostaneta ta dva razreda na gimnaziji v Murški Soboti še nadalje.

RAVNATELJ ANGLO-BANKE V BELGRADU

r Belgrad, 31. okt. (Izv.) G. Peter Bark, bivši medvojni finančni minister carske Rusije in sedanjji ravnatelj Anglo-internacionalne banke v Londonu, je došel v Belgrad. Sprejela sta ga zastopnika Narodne banke generalni guverner g. Srečković in generalni ravnatelj Narodne banke g. Novaković. Popoldne je g. Bark sprejel zunanji minister g. Marković. Ta obisk je finančnega značaja.

ZAKONSKI PREDLOGI TRGOVINSKEGA MINISTRA.

r Belgrad, 31. okt. (Izv.) Trgovinski minister je poslal predsedstvu vlade sledeče zakonske predloge: zakonski predlog o zbornicah, štiri predloge o merah, trgovske pogodbe z Nemčijo, Anglijo in Belgijo, dva zakonska predloga o zaščiti industrijske lastnine. Ti zakonski predlogi se bodo po razpravi v vladi takoj predložili narodni skupščini.

SEJA FINANČNEGA ODBORA.

r Belgrad, 31. okt. (Izv.) Za 7. november je sklicana seja finančnega odbora s sledečim dnevnim redom: 1. volitev članov državnega odbora v smislu odredbe člena 313 finančnega zakona; 2. volitev odbora za prošnje in pritožbe; 3. uredba o ustanovitvi začasnega gospodarskega sveta pri trgovinskem ministrstvu; 4. sprememba člena 4 uredbe o draginskih dokladah; 5. odobritev kreditov ministrstva za javna dela iz 7 odstotnega posojila.

PRORAČUN VOJNEGA MINISTRSTVA.

r Belgrad, 31. okt. (Izv.) Finančni in vojni minister sta imela sestanek, na katerem sta pregledala proračun vojnega ministrstva.

PET MILIJONOV ZA POPRAVO NESREČ.

r Belgrad, 31. okt. (Izv.) Gospodarsko, finančni odbor ministrov ima prihodnje dni sejo, na kateri bo razpravljalo o razdelitvi kreditov pet milijonov, ki so določeni kot brezobrestno posojilo oblastem, ki so trpele po poslednjih elementarnih nesrečah.

Rojaki!

V soboto dne 12. novembra 1927 je sedma obletnica žalostnega rapalskega dne. Tega dne je bila sklenjena pogodba, ki je odtrgala od nas 600.000 naših bratov v Primorju.

Naša dolžnost je, da se v teh dneh spominjamo bratov in sester pod vladno Italije, ki žive tam v težkem in brezpravnem stanju, in da dvignemo svoj glas proti nekulturnim krivicam, ki jih trpijo ljudje našega rodu pod vladno in pritiskom brezobzirnega in nekulturnega fašizma.

Pod vladno italijanskega fašizma je izgubil naš narod vse svoje pravice. Naš jezik je izgnan iz šol, naš tisk se omejuje in uničuje z vsemi sredstvi, naši ljudje se preganjajo, italijanska vlada izdaja uradne odloke, s katerimi hoče na mah zatreti vsako sled naše kulture in našega jezika, vse kar si je naš človek tekom stoletij ustvaril z lastno močjo in pridnostjo.

Vsled teh v nebo vpjiočih krivic moramo prav vsi in odločno izjaviti, da svojih zaslužnih bratov ne moremo in ne smemo pozabiti in da nobena državna meja nima moči in pravice, da bi izbrisala kulturno, narodno, jezikovno in krvno sorodstvo.

Mi vsi smatramo, da krivice, ki jih ofi-

cijalna in neoficijalna Italija dela pripadnikom našega naroda v Primorju, niso le krivice prizadete primorskim Hrvatim in Slovencem, ampak celokupnemu narodu.

Zato naš narod mirno in dostojanstveno zahteva človeških pravic tudi za svoje neosvojene brate, ter hoče iste s svojim nemurnim in smotrenim delom tudi doseči.

Pokrajinski odbor Jugoslovanske Maticе v Ljubljani prosi vsa kulturna in narodna društva širom domovine, da se s predavanji spominjo o priliki rapalskega dne naših zaslužnih bratov in sester. Kot spominski dan je določena sobota, odnosno nedelja dne 12. ali 13. novembra 1927. Ta dan naj bodo po vsej Sloveniji, tudi v njenih najoddaljenejših gorskih krajih, spominski govori o zaslužnih bratih in sestrah. Jugoslovanska Matica prisi, da se ta dan priredi v celi Sloveniji narodna zbirka pod naslovom »dinarski dan«. Vsakdo, ki čuti narodno, naj daruje ta dan vsaj 1 Din za narodne obrambne namene.

Rojaki! To Vam sporoča ob sedmi obletnici rapalskega dne Jugoslovanska Matica s prošnjo, da z bseodo in dejanjem podprete njeno delo.

Socialistična igra z obrtniki.

Maribor, 31. oktobra 1927.

Mariborski socialisti so predrzni dovolj, da so začeli poleg hišnih najemnikov begati s svojo demagogijo tudi obrtnike. A ti jim niso šli tako na lim kot svoj čas hišni najemniki. Socialisti so dali v svoji tiskarni natisniti mala vabila, ki so jih nad 500 izvodov razposlali obrtnikom in sta jih dva socialistična agitatorja v soboto zvečer lepila po mestu na hiše, vrata, kakor je pač bilo. S temi listki je vabil neki »pripravljalni odbor« na sestanek obrtnikov na nedeljo 30. nov. ob 9 v Gambrinovi dvorani.

V nedeljo ob 9 ni bilo na sestanek razen nastavljenega reditelja nikogar, pač pa se jih je do 10 nabralo do 40. Nihče pa ni vedel, kdo je shod sklical, kdo ga bo otvoril. Ob 10 je vstopilo v dvorano več socialistov, med njimi tudi ravnatelj Ošlag. Shod je pričel. Otvoril ga je socialist, čevljar Kreutzer. Povedal je takoj, da stoji na socialističnem stališču razrednega boja in zato ne govori v imenu obrtnih strokovnih organizacij, kot so obrtno društvo ali zveza obrtnih združenj, ampak le kot svobodni obrtnik. Najprej je pripovedoval, da sedanji obč. svet izredno razmetava, ker zida stanovanjske hiše. Očital je občini, da daje stanovanja prepoceni in da bo zato doplačevala, da bi z vsoto, ki so jo šteli za marmorne plošče v novih hišah, sezidali lahko novo stanovanjsko hišo s 30 stanovanji. (Obrtniki so se muzali tej trditvi.) Kot dokaz, da občina s svojimi dokladi odira občane, je navedel to, da je on moral za prireditve neke veselice plačati 68 Din obč. takse.

V nemškem jeziku je nato razpravljaj

brivec Koschuch podobno kot predgovornik. Dodal je le to-le zanimivo točko: »Delavci so že organizirani, sedaj se moramo še mi.« S tem je pa izdal svojo zvezo s socialisti.

Bivši radičevac Lipovšek je v svojem govoru napadal občino, ker troši denar za avtomobile. Dejal je, da meščani nimajo drugega od tega kot da prah požirajo! Nemško je zopet govoril Beranič, čevljar, kateremu je odgovarjal obč. tajnik Glasar in dokazal, kako razumno da je občina že dozdaj gospodarila in bo tudi v bodoče. Ravnatelj Ošlag je moral zdaj hitro dati direktive k sosedni mizi, kjer je sedel predsednik Kreutzer, ki je zopet povzel besedo in otvoril debato, pod kakim imenom naj bi se nastopilo. »Neodvisna obrtna lista«, »Mednarodna gospodarska stranka«, »obrotna in trgovska lista«. Sklenilo se je končno, da se pusti odboru, da najde pravo ime in da izvede priprave za to to, da se vloži obrtna lista, če tudi se bodo protistavile obrtne zdruge in društva. Končno se je še pobiralo za tiskovne stroške, ki jih je dozdaj plačeval Kreutzer sam Ljudski tiskarni.

Obširnejše poročamo danes o tej novi skupini zato, da bodo obrtniki v Mariboru spoznali, da prihaja ta pokret od socialistov, ki hočejo z zvižajno igro zvabiti obrtnike do tega, da jim izvabijo njihovega organiziranega člana Kreutzerja ter tako pomnožijo število socialističnih obč. svetnikov. Igra pa se je nerodno začela in smo prepričani, da bo tudi končala sama po sebi, ker mariborski obrtni in trgovski krogi dobro vedo, kaj imajo pričakovati, ako bi dobila občino socialistična stranka v roke!

Toliko na naslov Zagreba. Ugotoviti pa je treba tudi to, da se je SDS in njeno časopisje istotako postavilo proti domačemu zavodu. Tudi SDS smatra dr. Gosarja za agenta, ki ga je treba opljuvati, ker je imel pogum povedati Zagrebu, da neupravičeno ravna. Per vse bogastvo zavarovanja daje na razpolago izključno Zagrebu in okolici, z denarjem, ki se zbira iz cele države, torej tudi iz Slovenije. Poturica je hujski od Turka, zato nas ne čudi, če so napadi v ljubljanskih listih SDS na dr. Gosarja še nesramnejši in lažnivejši kot oni v zagrebških listih.

Volitve v TOI.

Vseh glasovnic za obrtni odsek TOI je došlo 19.079. Včeraj, v nedeljo 30. okt. je volilo osebno 9 upravičencev, in sicer 5 Ogrinovo, 4 pa Rebekovo listo. Skupno je torej oddalo glasovnic v obrtni odsek 19.088. volilcev.

Volilna komisija je včeraj začela odpirati glasovnice. Odprla jih je tekom včerajšnjega dne 4089. Kakor se kaže, bo trajalo odpiranje glasovnic do petka, na kar se bodo glasovnice sortirale, tako da pred prihodnjo nedeljo ni pričakovati objavljenja rezultata.

Stejeta.

Zmaga: bo — ne bo, bo — ne bo, bo — ne bo. Uh, samo še trije lističi, Ne naprej. Počakajmo, kaj bo Rojina povedal.

Atentat na predsednika grške republike.

v Atene, 31. okt. (Izv.) Včeraj popoldne je 30letni Caharija Affari, komunist, streljal na grškega predsednika Konduriotisa. Pred mestno hišo je od blizu streljal iz revolverja in zadell predsednika na senu, k sreči pa samo lahko ter so kroglo takoj odstranili. Rana je lahko nevarna samo radi visoke starosti predsednika. Atentat je bil takoj aretiran in so ga morali braniti pred razdraženo množico. V njegovem stanovanju se je izvršila hišna

preiskava, kjer so našli komunistične propagandne spise. Komunistična stranka zanika vsako zvezo z afero. Ministrski svet je izdal komunike, v katerem najostreje obsoja atentat in poudarja odločnost, da bo sovražnike državnega reda brezobzirno zasledoval. Minister pravde je dobil nalog, da pripravi najenergičnejše zakone proti komunistom. V zadnjem času je postalo delovanje komunistov in rojalistov živahniješe.

Afera Manoiilescu zanima vso Romunijo.

CENZURA ODPRALJENA. — TRIJE VIŠJI ČASTNIKI PRED VOJNIM SODIŠČEM. — OSEBNA OPAZOVANJA POROČEVALCA »SLOVENCA« O STANJU V ROMUNJI.

v Kološ, 31. okt. (Izv.) Med spisi, ki so bili zaplenjeni pri Manoiilescu, so našli tudi material, ki obtežuje voditelja narodne stranke Jerga. V zadnjem času so se izvršile številne nove aretacije. Tako sta bila aretirana brata Popoviscu, od katerih je eden bivši poslanec, drugi pa duhovnik, dalje predsednik okrožne skupščine Petrica, župan Caranga in predsednik narodne kmetijske stranke v Brašu Danila. Manoiilescu je izjavil, da nima nobenih komplicov in da je akcijo za princa Karla vodil popolnoma sam. Zeli, da se zaslžiata kot priči kraljica Marija in princ Karel. Zagovornik Manoiilescu zahteva, da se pokliče k razpravi več sto prič, med njimi vodilni politiki. Posle državnega pravdnštva vodi vojaški avditor Bratianu, bližnji sorodnik ministrskega predsednika, ki ima vsak dan dolga posvetovanja z ministrom pravde. V nekem oficijelnem komuniqueju se izjavlja, da je Manoiilescu kriv zarote proti kralju. List ministra pravde »Universul« pripominja k temu, da mora Manoiilescu na podlagi vojaškega kazenskega zakona priti pred preki sod.

v Bukarešta, 31. okt. (Izv.) Danes zvečer je bila odpravljena cenzura časniških poročil za inozemstvo ter so zopet dovoljeni telefonski razgovori med Bukarešto in Belgradom. Cenzuro je odredil minister za notranje stvari. Zunanji minister Titulescu je proti temu odločno protestiral, ker bi ta odredba utegnla škodovati ugledu Romunije v inozemstvu in izzvati napačne vtise o polo-

žaju v Romuniji. Vaš poročevalec lahko popolnoma potrdi uradno poročilo, da vlada v vsej deželi popoln red in mir. Vsa poročila o nemirih so ali fašistična izmišljotina ali nezumno pretiravanje. Tako se v Romuniji smejejo nekemu poročilu Reuterjevega biroja, da ministrski predsednik Bratianu namerava pobegniti v inozemstvo. Pri končani debati v parlamentu prošil četrtek ni bilo v Romuniji nobenega omembe vrednega političnega dogodka. Preiskava proti Manoiilescu še ni zaključena. Vojaške oblasti so izvršile hišno preiskavo. Po končani preiskavi, ki se pričakuje jutri, bo vojaški državni pravdnik stavil svoj definitivni predlog glede obtožbe. Razprava se bo brzkone začela v soboto ali v ponedeljek. Zaslišanih bo veliko število prič, med njimi ugledni politiki. Manoiilescu bo branilo več zagovornikov. Glavni zagovornik bo general Avarescu. Pomagali mu bodo člani kmečke stranke, ki so odvetniki in obenem rezervni častniki. Kar se tiče vojaških osebnosti, se je pričela preiskava proti generalštabnemu šefu zrakoplovnih čet, polkovniku Teodorecu, proti komandantu zrakoplovnih čet Jonescu in proti polkovniku Giosanu. Polkovnik Teodorecu se ni bil aretirani, temveč ga samo do nadaljnjega zadržujejo pri vojni komandi. Jonescu je bil odstavljen. Giosanu pa interniran v svojem stanovanju. Giosanu je bil pred kratkim v Parizu in je tam obiskal princa Karla.

Naš urednik pri dr. Seiplu.

v Dunaj, 31. oktobra. (Izv.) Danes je zvezni kancelar dr. Seipel dovolil uredniku »Slovenca« dr. Campi daljšo avdienco. Dr. Seipel se je natančno informiral o jugoslovanskih, posebno o slovenskih socialnih, strankarsko-političnih in kulturnih razmerah. Med drugim se je spominjal politikov SLS pred vojno in med vojno, posebno knezoškofa dr. Jegliča, s katerim je bil še letos skupaj v Ameriki, in knezoškofa dr. Karlina, ki je moral zapustiti Trst, položaja Slovencev in Hrvatov pod Italijo, osobito pa dr. Korosca, s katerim je bil tudi po vojni večkrat skupaj. Državni kancelar je občudoval strumno organizacijo SLS in uspehe, ki jih je stranka dosegla na deželi, kakor tudi njeno sedanjo vlogo v liberalni trdnjavi Ljubljani. Nato je dr. Seipel govoril o notranjem političnem položaju v Avstriji. Med drugim je poudarjal, da je nameravani obisk nemškega državnega kancelarja dr. Marxa in zunanjega ministra dr. Stresemanna samo akt uljudnosti; dr. Sei-

pel je bil opetovano v Nemčiji ter je med drugimi obiskal prejšnjega državnega kancelarja dr. Wirta. Tudi Ramek je bil v tej lastnosti v Berlinu. Dr. Seipel je potem orisal notranjepolitični razvoj Avstrije od prevrata dalje in vlogo obeh najmočnejših strank: krščansko-socialne in socialnodemokratske stranke, ter omenil državno zborovanje socialnodemokratske stranke, ki se vrši ravno sedaj. Državni kancelar je poudaril sledeče točke: Krščansko-socialna stranka ne more prepustiti vlade drugim strankam, ostati mora vedno v oblasti ter na ta ali oni način preprečiti, da bi prišli drugi skupaj. Julijski dogodki so stranki zelo koristili. Sedanje zborovanje socialistov je usodepolno. On čaka čisto mirno na nadaljnji razvoj ter je sam, kakor tudi stranka, povsem zadovoljen z dosedanjim razvojem. Iz nadaljnjega razgovora s poročevalcem je bilo povzeti, da pričakuje razkola v socialnodemokratski stranki.

Odgovor „Novostim“.

Zagrebske »Novosti« so si dovolile grd napad na ministra za socialno politiko dr. A. Gosarja, ker je osrednjemu uradu za zavarovanje delavcev priporočil, naj svoja nova poskopa zavaruje pri »Vzajemni zavarovalnici«.

Ta protest ima svoj izvor v prizadetem ravnateljstvu samem. Iz ravnateljstva je ta zadeva prišla v javnost. To je treba ugotoviti, ker »Novosti« groze, da bo javnost obračunala z dr. Gosarjem, če bi on poizkušal menjati kake člane uprave SUZORA. Napad sam je dokaz, da bi bila izmenjava potrebna.

»Novosti« se zgražajo nad Gosarjevim regionalizmom. V čem je ta? Samo v tem, da je dr. Gosar priporočil največjo, najstarejšo, eno najmočnejših in najsigurnejših domačih zavarovalnic, ki ima svoj obširen delokrog po vsej slovenski in hrvatski zemlji. Dočim je veliko število zagrebških zavarovalnic popolnoma v rokah inozemskega in židovskega denarja, je »Vzajemna zavarovalnica« izključno naša domača last, na vse strani popolnoma neodvisen zavod. Ne regionalizem, ampak dejanska sposobnost »Vzajemne zavarovalnice« za to veliko zavarovanje je bila motiv za dr. Gosarjevo priporočilo.

»Novosti« trdijo, da zavod, ki ima sedež v Ljubljani, nima pravice do prevzema takega zavarovanja, ker gre za palačo v Zagrebu in zdravilišče na Klenovniku, češ, da je za te zgradbe prispevala Slovenija le kakih deset odstotkov. Vprašamo: Kje pa je kaka javna ustanova v Sloveniji, kjer bi bogata Hrvatska prispevala deset odstotkov? Zastonj jo iščemo. Če pa gledamo zavarovanja v Sloveniji, jih bomo našli celo vrsto v rokah zagrebških zavodov.

Vprašamo dalje: Ali ni SUZOR Zagreba in Hrvatske favoriziral že s tem, da je gradil vsa zdravilišča in vsa večja poslopja izključno na Hrvatskem? Kje je pa tu pravičnost? Kakšni agentski motivi so pa tu imeli vpliv? Ali je pristranost, če minister izrazi željo, naj se po vsem tem vsaj pri zavarovanju ne izključuje zavod, ki ima svoj sedež v Sloveniji?

Tisti, ki so zlorabili dr. Gosarjevo zaupanje, ki danes dr. Gosarju očitajo pristranost in agentstvo, so dokazali, da zaslužijo, da jim najhitreje zginejo s svojih mest.

Vsem gospodom,

ki žele po najnovejšem kroju, se priporočajo pravkar otvorjeni, prvovrstni modni atelje

Josip Ivančič, Ljubljana, Šelenburgova 1.
V zalogi največja izbira češkega in angleškega blaga.

Petletnica fašističnega pohoda na Rim.

e Trst, 31. okt. (Izv.) Včeraj se je tukaj vršila proslava petletnice fašističnega pohoda na Rim. Poveljnik milice, general Mozzoni je imel na Glavnem trgu nagovor na fašiste. V svojem govoru je pohvalil požig »Balkana« kot nujno posledico za Split. Svoj govor je končal z zaprisebo fašistov. Nato se je vršilo defiliranje milice v bojni opremi. Nastopil je tudi oddelek za topove in za zračno obrambo. Z dežele je prišlo nekaj zastopnikov pod vodstvom fašističnih tajnikov in podestatov.

Bivši finančni minister De Stefani je imel v Rosettijevem gledališču slavnostni govor. Predstavil je tudi tržaškega fašističnega tajnika, ki se je v svojem govoru poklonil tudi dalmatinskimi Italijanom in jih pohvalil, da se zavedajo svojih pravic, in da jih fašisti ne bodo nikoli pozabili. De Stefani je nadalje v svojem govoru predvsem poudarjal imenitnost italijanske kulture. Italijanska kultura je velika in Italijanom ni treba črpati iz tujih virov. Tržačani morajo biti popolni Italijani. Slavnost se je zaključila z veliko pojedino na sedežu fašistov.

Izredna prodaja

zimskega blaga po skrajno znižanih cenah! Ze za mal denar dobite volneno blago za žensko obleko ali plašč, za moško obleko ali suknjo!

A. Potokar, Vodnikov trg
Ljubljana

ZA JESEN IN ZIMO

kupujte Vaša oblačila pri znani, strogo solidni trvdki
Jos. Rojine, Ljubljana, Aleksandrova cesta 3.

Karambol vlakov v Bari Locorodondo.

ž Rim, 31. okt. (Izv.) O strašni železniški nesreči, ki se je dogodila na progi Bari-Locorodondo smo zvedeli sledeče podrobnosti. Nesreča se je dogodila par minut pred sedmo uro jutraj, baš ko je vlak vozil na postajo Rignano. Tam stoječemu vlaku bi imeli prikloniti par vagonov. Medtem ko so vlak premikali, je privozil osebni vlak, ki je bil poln fašistov. Strojvodja je zastonj skušal ustaviti vlak. Westinghouse-zavora je eksplodirala. Mnogo vagonov se je zdrobilo in prevrnilo. Od 1000 miličnikov in mladih fašistov, ki so se vozili v Bari, je bilo 10 mrtvih in 106 ranjenih. Med temi 20 smrtno nevarno, 20 pa težko. Vse slavnosti so bile odpovedane. Zbrani fašisti so se mirno razšli.

v Pariz, 31. okt. (Izv.) Pri včerajšnjih nadomestnih volitvah v departementu Orne je bil bivši predsednik republike Millerand izvoljen v senat kot kandidat desnice.

Žrebanje loterije društva

»Trgov. akademija« v Ljubljani

se je na željo številnih naročnikov srečk, ki so zamudili termin 27. oktobra,

preložilo nepreklicno na 5. december 1927.

Prodaja srečk v trafikah, trgovinah in zadnji rok za plačilo do 1. decembra! — Pri društvu naročene srečke se pošiljajo naročnikom samo proti plačilu. — SREČKA STANE 10 Din. — Dobitkov je 885 od 50. — do 100.000 Din.

Spomin vseh svetih in vernih.

Likovič Joža:

Vigilija.

(Bratu-golobku na Sionski gori.)

Ožaril me je večne luči sev,
v tenčice bele, v mehke prte sem povit,
uspaval me je nebeščanov spev,
smehljam se v cvetju, v svetih zorah skrit...

I.

Spomladi sem bil še zaznal,
da sladko topel veter veje,
zavreli so sokovi, poje tal,
dobrave belo solnce greje.
Sem dobro znal, kedaj se poigrava
z brstečo rožo mesec mladi,
kako omamlja kot vijolična dišava
obraz dekliški ob ogradi.
Me vzdramil še je murnov glas,
še enkrat se mi kos odzval je v dalji,
sem dobro čutil žejni čas,
ko se vodé zlaté v zapadni zarji...

II.

Potem je žarnicam zvonilo,
med kresnim cvetjem je zlato cingljalo,
dekle na grob mi rož je natrosilo,
srce predobno ni se več odzvalo.
Nad vrbo žalno črni ptič leti,
zašel je mak med tožno grobno bil,
v sopari sivi rožna plan žehiti,
za goro zlat oblaček se je skril.
Sem bridko slutil, da razor odmeva,
zlatice kraj logov drhte;
razpadal sem med prah, še želel dneva,
strohnelo slednjic je srce...

III.

Sokov kipenje me ne vzdrami,
ne zvabi več sanjavi maj,
dehtenje rož me ne razpali,
tišina grobna je moj slaj.
Vročine ni, je mlačen hlad,
brez hrepenenja molk sladak,
v blestenju žarnem sem še mlad,
obdaja sev me zlat, mehak.
Perot pokoja boža me, zagrinja,
skrivnost Siona sladko muči,
kot v školjčni oljnici se duša vtrinja,
gori brez sence Večni Luči...

In smrti ni...

Je ni. Je ni, ker nam ni dano umreti,
ne tebi, ki si dober, ne meni, ki sem slab.
Bog je namreč hotel v človeku poveljati
dobro in obsoditi zlo v času in večnosti.

O večnosti vemo po veri in po slutnji;
kar govorimo o njej, je ubogo človeško
jecljanje. Zakaj oko ni videlo in uho ni slišalo,
le srce je včasih zaslutilo, kar je Onstran.

Onstran pa je. Že zato, ker mora tudi
Misel imeti neke svoj vir in po izpolnjeni
nalogi svoj pokoj, kakor vemo o telesu, od
kodi je in kam gre. Misel ne more biti od
tod, kjer je tvar. Saj Misel tvar suvereno
obvlada in se dviga nad njo in tvar Misli
nikdar zadovoljiti ne more. Da je Onstran
in da je Misel od tamkaj, nam pričajo naj-
boljši vseh časov, ki so verovali, živeli in
umirali za Misel in Onstran.

Stara zaveza, Nova zaveza — med
Onstran in tostran, to je, kar daje zmisel, da
sploh smo in zakaj smo. Da smo po Misli
in zaradi Misli iz Onstran.

Praznik te Misli obhajamo danes in
futuri. Praznik vseh zveličanih in poveljanih
duhov; praznik svetih očakov in prerokov,
svetih apostolov in evangelistov, svetih učen-

cev Gospodovih, svetih nedolžnih otrok, sve-
tih mučencev, svetih učencov, svetih mašni-
kov in levitov, svetih menihov in puščavnikov,
svetih devic in vdov, vseh svetih, posebno
tudi tistih, za katere svet ni vedel in ne ve,
pa so bili in so odkriti Božjim očem. Vsi ti
so v tvari živeli za Misel iz Onstran, od koder
nam zdaj svetijo kakor zvezde v noč in nas
vabijo kvišku. A kako naj bi tvar hrepnela
nad tvar in čas nad čas? Tako bi bilo kra-
ljestvo tega sveta samo zoper sebe. Misel z
Onstran nam vse razodeva — smrti ni.

* * *

In smrti ni! Dobra dela in ljubezen segajo
iz tostran v Onstran in iz Onstran v tostran.
Kje je smrt? Na grobeh? Ne, tam je ni, tam
je ljubezen, ki je življenje. Ta ljubezen sega
preko groba in izpreminja domovje rajnih v
skrbno negovan vrt, toneč v zelenju in cvetju,
preprežen s tihimi, belimi stezami. Kako tesna
in trajna je vez med počivajočimi in tistimi,
ki se še trudijo, nam pripovedujoče bele klopi,
ki se ljubo stiskajo ob grobeh.

* * *

Dva grobova sta pri Sv. Križu: Krekov in
Cankarjev. Na Krekovem je še svez venec od
zadnjega korporativnega obiska hvaležnih de-
dičev, a Cankarjevega neprestano neguje in
čuva ljubezen kakor svetišče: »Ne stopajte...«
Ali sta Krek in Cankar — umrla? Kakšna
beseda!

In ali so umrli oni, ki verno čuva njih
spanje mož s puško ob kolenu, tožen, a bu-
den in vsikdar pripravljen na bran njihove
dragocene dedščine?

Ali so umrle usmiljenke, ki te razsežnost
njihove božje njive pretrese in te enoličnost
njihovega domovanja boli?

Ne, na pokopališču ni smrti. Še kamen
živi in pripoveduje o novem življenju, ki
polje med Grintovcem in Krimom, o svobodi
in delu slovenskega rodu. Ta rod ne bo umrl,
dokler bo v njem živela vera v Onstran.

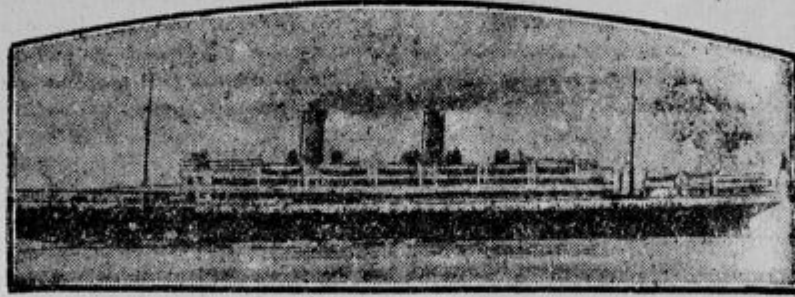
O umiranju.

21. februarja 1926.

Sedaj ne čita več »Notizen«. Zadnje tedne jih
ji je čital njen mož v bolniški sobi splošne bolnice.
Oči ne zmorejo več. Vse je progasto in megleno.
S tresočim se svinčnikom mi je pisala zadnjo do-
pisnico. Naj še enkrat pridem tje. To so bile
zadnje črke njene roke.

Pred tremi leti sem jo poročil v lepi, tihi
Sebastijanski kapeli na Scharnhorstovi cesti. Do-
vršila je bila pravkar svoje studije. Cilj je dosegla
po bedi in mnogih ovirah. Oba, sindik in dijakinja,
sta se naselila v mali hiši na Mozartovi cesti, kjer
smo po poroki praznovali par ur. Potem sem bil

* Notizen; Weltstadtbetrachtungen von
Dr. Carl Sonnenschein; Heft 4. — Dr. Sonnen-
schein je znan po svojem apostolskem delu med
katoličani v Berlinu, njegove »Notizen« slovejo
po globokosti misli in izklesani lepoti sloga.

Parnik »Prinzipessa Matilda«.

Še enkrat tamkaj. Odprla mi je strežnica. Imeli so
bili krst. Mlada mati je ležala slabotna in vročična
v blazinah. Govorili smo o tem in onem. O smer-
nici njenega življenja in o Previdnosti, ki vodi
ljude. Poročila je protestanta, ki je držal svojo
besedo. Otroci se je krstili katoliško. Potem dolgo
nisem nič slišal o njegovih delih in trgovinski
zbornici. Redno sem ji pošiljal »Kirchenblatt« in
od časa do časa mi je odgovorila s par prijaznimi
vrsticami ter se veselila slik iz daljnega Berlina,
kjer je bila po svoji promociji nekaj časa živela.

Sedaj sem prejel v Bonnu, ko sem prišel s
predavanja, njeno zadnje pismo. Ne od
njene roke. Iz njene okolice. Ne bo več dolgo
trajalo. Zdravniki označujejo slučaj kot brezupen.
Naj pridem, če morem, s prvim vlakom. Htel sem
in dospel. Bilo ji je nekoliko odleglo. Zadnja dva
dni je morala zopet nekaj malega užiti. Tudi ni
vedela, da se je kljub temu bližal konec. Govorila
sva o pomladi, ki prihaja. O njenem detetu, ki je
pri sestri v dobrem varstvu. O njenem možu, ki se
je pripravljala, da konvertira. In bila vplivala nanj.
Iz resničnega notranjega prepričanja je bil prišel
na novo pot. Pred vrata Cerkve, katere nauk je
ta žena po mnogem omahovanju, po mnogem iska-
nju, po mnogem obotavljanju s polno vernostjo
prenesla v prakso življenja, potrpljenja, molitve.
Kako je molila! Toda bila sva edina v tem, da se
končno ne moli za pozemske stvari. Marveč za
veliko moč, da se usoda krščansko prenaša. To
utegne biti molitev za junaštvo. Za bolnike, ka-
terih diagnoza se imenuje karcinom, katerih skrb
je poldrugoletno dete, katerih življenja pomlad se
je začela šele po mnogem boju z mladim zakonom,
to je molitev za junaštvo. Tako sva se pogovarjala
to dolgo, tiho jutro. Dal sem ji generalno odvezo.
Zadnje, kar more dati prijatelj, ki je duhovnik.
Potem sem šel. Naročila je pozdrave vsem, ki so
bili v Berlinu dobri z njo. Prijatelje, sorodnike,
komilitone, s katerimi je nekoč skupaj studirala.
Zadnja beseda je bila: »Na svidenje!« — Naslednji
dan sem bil zopet v svojem uradu v Berlinu. Proti
poldnevni se oglasi telefon. Od njenih sorodnikov.
Konec. Mrtva. Sklenil sem roke in se zahvalil Bogu,
da sem bil med dvema predavanji ujel vlak in
pravočasno dospel. Na svidenje tedaj!

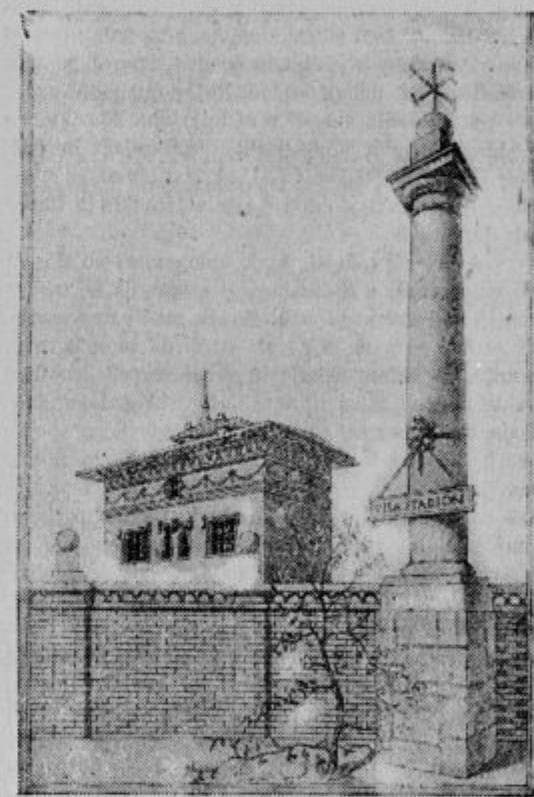
Na moji mizi leži prijateljevo pismo. Od Rene.
Dragi prijatelj! Z ožaloščenim srcem Ti pišem.
Včeraj smo v Koblenzu pokopali našega Clemensa
Loenartza. Spominjaš se ga iz Rima. Tega hra-
brega, neumornega, plamenečega človeka! Bil je
v celem tečaju najdivnejši. Eden najpravokotnejših.
Včasih preglasen. Najsvežejši. Najneugnanejši. Po-
stal je jezuit in klasičen pridigar. Od Emmericha
do Breslave, Hamburga in Münchena je stal na
prižnicah. Imel misijone. Predavanja. Znanstvene
konference. V Münchenu so ga po govoru nekoč
naravnost dvignili iz stolnice. V zakristiji je bil
hotel počakati, plaho skrit, da bi zadnji odšli iz
cerkve. Tedaj sta prišla v zakristijo dva moža in
mu rekla, da čaka zunaj pet tisoč mož. Pet tisoč
mož in da mora sedaj priti. Kakor v triumfu so
ga spremili na dom. To je bila njegova pridiga o
zvestobi do cerkve. Nismo bili zastoj v bližini
Petrove cerkve, v svetem Rimu, gojenci Nemškega
kolegija in postali duhovniki rimske Cerkve. —
Sedaj počivaš v domovini svojih očetov! Ob nemški
reki, katero si tako ljubil in za katere svobodo si

toliko molil. Ne pozabi prižnice, s katere si do
zadnjega diha govoril velikemu mestu.

V ponedeljek popoldne sem klečal v četrtem
nadstropju. Sestre so sivo sobo nekoliko uredile.
Obrnjena proti oknu je ležala bolnica. Osemnosed-
desetletna Sapa ji je težka. Rojena na Angleškem.
Poročena z Italijanom. Nemško je govorila slabo.
Romanščina ji je postala materni jezik. Sinovi da-
leč raztreseni. Živi pri vnukinji. Sestre so po-
maknile malo mizo, s prtom pokrito, z razpelom in
svečami proti oknu. Ko sem klečal in molil bol-
niške molitve, ko sem odprl srebrno puščico s
svetim oljem in zlato pateno, na kateri je ležala
hostija, mi je pogled pihel skozi okno na cesto.
Postaja Nordring. Nad vsem berlinsko ozračje. Sivo.
Brez zvezd. Brez palm. Brez nebeške sinjine. Brez
šumečega morja, ki ji je pelo v mladosti. Brez
italijanskega neba, ki se je nekoč svetilo nad njeno
usodo. Mazilim ji, jasno, z menoj moleči, čute.
Veke. Usta. Roke. Per istam sanctam unctionem et
suam piissimam misericordiam! Molitev za odpu-
ščanje vsega, kar smo s svojimi čuti napačnega
storili. Z žarom oči. S prijemom roke. Z napačnim
potom nog. Indulgeat. Naj ti odpusti. Vse! Ozri se
nazaj na svojih osemnosedeset let. Mi odpuščamo
drugim. Bog odpušča nam. Pogled skozi okna. Preko
teh hiš. Nebo je vendar modro. Solnce vendar ob-
seva te temne strehe. Zvezde se vendar dvigajo v
neskončni daljavi jasno, določno, Boga znaneče. Ne
ustraši se, o starka, pred zadnjimi dnevi. Gotovo,
tu je postaja Nordring. Končna postaja. Tu se
ustavljajo vlaki. Tudi tvoj vlak se ustavlja tu.
Kmalu bo zadnji. Toda naš Bog je vse proge zgra-
dil v neskončnost. Na njegovih potih ni nobenega
Nordringa. Na njegovih kolodvorih in pod njego-
vimi steklenimi strehami ni nikakega končnega
znamenja. Umiranje je le prehod. Samo most. Samo
vrata v neskončno večnost. V miru primi, o starka,
to razpelo in glej z ugašajočimi očmi v to svečo.
Tam v dalji nad temi strehami je vendar Indul-
geat. Odpuščanje. Rešitev. Sen, ki je resnica. Bog
sam. Blagor jim, ki v Bogu umrjo.

Koliko let laho nosite suktnjo?

Odvisto je od kvalitete blaga in kroja.
Sedaj elegantni kroji ter izredno fino
double-blogo trdke DRAGO SCHWAB -
Ljubljana, jamči, da bo suktnja v lepi
formi najmanj 5 let.

Ali si si že ogledal vilo »Stadion«?
Ali si že kupil srečko za stadionsko loterijo?

Dr. F. S.:

Šumanov križ.

Saj na Verne duše nihče ne bo šel pod
Mrzlo goro. Mrtvo bo pod Okrešljem in pri Frisch-
aufu; morda bo nebo nasulo belih krizantem in
bosta sama in tiha kakor večnost:

Mrzla gora in Šumanov križ.

Kakor novembra tega bode dolg in dušev
Šumanov križ... V Solčavi bodo prižgali svečo na
Pavlovem grobu; v Belgradu se bodo razjokali na
Ivovem grobu: za oba in za ves rod Šumanov, ki
jih ni več.

★

Ljotze Kuhar je vprašal v počitnicah s svoji-
mi pariško-londonskimi očmi: če imamo Slovenci
kaj gospa, ki bi zmogle n. pr. čajanko na čast ne-
kim angleškim diplomatom, ki grejo mimo Mari-
bora in Ljubljane; ali pa n. pr. intimno čajanko,
na kateri bi bila Terseglav in Kramar... Hm?

Mislil sem na Zofko Šumanovo v Belgradu.

Prištevstvoval sem si vse študentovsko pla-
host pred vrati njenega salona in se s skrbjo za-
gledal v črne robove nohtov; in v plemenito do-
stojanstvo šefa našega patentnega urada dr. Su-
mana; in v vizitke ministrov in generalov in uče-
njakov; pobožno sem bral poljskega poslanika in
nemškega pooblaščenega ministra. Z blaženim
strahom sem šel z njo k papeškemu nunciju in v
sladkosti želel: ko bi me videli moji hribovci, ali
vraj domači gospod župnik... ko se goltim na
sredvihih papeškega nuncija.

Sedviče sem pozabil; problem slovenske

dame mi blede za nočno črnino, ki oblači Zofko
Šumanovo.

★

Ivo je bil Šumanov starejši. Ob nemški ma-
teri sredi najvišjega Dunaja je zrastel Jugoslovian.
Močna je kri Slovencev gorle in Šumanov od
Svete Ane.

Ta vitki, sijajni Slovenci! Mladega oficirja so
želele vse elegantne belgrajske družbe. Kadar sta
šla z materjo kakor brat in sestra po cesti, sta
bila kakor bleščeča pomlad. Da, pred seboj je imel
opojno karjero!

Potem je prišel veliki praznik aviatikov v
Novem Sadu. Šumanovi so šli tja, da vidijo krstno
slavo Ivovo.

Večer poprej je govoril Ivo na banketu bel-
grajskega aerokluba. Pravilo, da je čudovito go-
voril. Kakor v zamaknjenju je razprostil krila
drzne duše: »Smrt je kakor polet v višave!«

Drugi dan je poletel k soncu in oče in mati
sta sredi tisočev gledala, kako je tresčil v Donavo.
Za Domovino...

Ves Belgrad s kraljevim dvorom vred je bil
žalosten.

★

Ali je bilo mesec dni pozneje?

Pavle! Drugi sin in zadnji.

Kakor oče je bil tih in ves v sebi. Pišejo o
njem v »Bogoljubu«, govorijo o njem v cerkvah.
Čakamo, da nam dr. Rožman še bolj odgne obraz
slovenskega Alojzija; saj on ga je najbolj poznal,
saj ga je oblikoval.

Po oltarju je Pavle hrepnel in vdano ča-
kal... Bil je misijonar, čeprav ni imel talarja in
je študiral medicino. Tisti profesorji in študentje
belgrajske univerze, ki so poznali Pavleta, so spo-
znali najlepšo in božjo stran slovenskega katoli-
cizma. Tkal je, tkal je mostove med našo in srbsko
dušo in bil Cirilmetodnik.

Da, mesec pozneje: ko so bili v Logarski
dolini, da pozabijo smrt nad vojvodinskimi ravni-
cami. V rdeči zarji ognjenega večera je zataval na
Mrzlo goro in nikoli več ni prišel k očetu. Tudi on
je šel v višave in Mrzla gora mu je postala oltar
in on sam žrtev Bogu.

★

Pod Mrzlo goro je »Šumanov križ«; v Sol-
čavi je Pavletov grob s skalo z Mrzle gore: »Smrt
je kakor polet v višave.«

V Belgradu je Ivov grob z velikim orlom, ki
drži zlat lovorov venec: »Smrt je kakor polet v
višave!«

Vidim ženo vso v črnini s krono belih las;
kako bo obšla grobove na Verne duše, ko so raz-
gubljeni po domovini?

Tako je zapisala v svoji divni veri:

»Bila sta brata — oba junaka visokega ide-
ala. Padla sta kot žrtvi svojega excelsior-mišlje-
nja. Takšna čudna analogija je med obema v mišlje-
nju, dogodkih in podrobnostih, da mora človek
verovati v nadzemeljsko zvezo.«

Bila sta sijajna utrinka novega solnca naše-
ga; lepših Slovencev nismo mogli dati svoji jugo-
slovanski prestolici. Če ju Belgrad ne more po-
biti, ju pač mi tudi ne bomo. Tem manj, ker jih

Slovenci nimamo preveč, ki bi nas znali v srbskih
in mednarodnih salonih tako dostojno reprezen-
tirati.

Cvetlice z rajskega vrta.

Praznik vseh svetnikov! Na današnji dan se
nam kaže sv. Cerkve še posebno veličastna. Ve-
seli premišljujemo danes slavo svojih poveljanih
bratov in sester, ki jo uživajo v večnosti. Nam
zemljanom pa pomagajo s svojimi priprošnjami
pri Bogu. Kako dobri so nam naši prijatelji! Kako
se zanimajo za vse zadeve! Zelo poučna je v tem
oziru čudovito nežna legenda iz prvih časov
krščanstva. Ko je sv. Doroteja šla iz sodne dv-
rane na morišče, ji je zaklical odvetnik Teofil:
»Dobro se imej, nevesta Kristusova, pa mi pošlji
z rajskega vrta svojega ženina jabolko in rožo.« Ko
je prišla mučenica na morišče, je poprosila rablja,
naj ji dovoli nekaj časa za molitev. Ko je končala
svoje prošnje, je videla pred seboj prelepega
dečka, oblečenega v škrlat in v obleko, posuto z
zvezdami. V rokah je držal košček s tremi jabolki
in tremi rožami. Doroteja mu je rekla: »Prosim
te, nesi jabolka in rože Teofilu in mu povej, da
sem izpolnila, kar sem obljubila.«

Izdatnejša kot je bila prošnja sv. mučenice
Doroteje, je priprošnja sv. Terezije Deteta Je-
zusa, ki je bila l. 1925. proglašena za svetnico. V
življenju je prosila: »Ljubi Bog, izpolni v nebesih
vso mojo voljo, ker nisem na zemlji nikoli ravnala
po svoji lastni volji.« V zaupanju, da bo uslišana,
je izrekla preroške besede: »Moja rajska blaže-

Dnevne novice

KOLEDAR.

Torek 1. novembra. Vsi svetniki, Benigen, Maturin. — Solnce vzhaja ob 6.47 zjutraj in zahaja ob 4.41 popoldne. Dan je dolg 9 ur 54 minut. Zora se zaslja ob 5 uri 1 min., noč nastopi ob 6. uri 27 minut. V novembru se skrči dan za 1 uro 14 minut. — Sreda 2. novembra. Spomin vernih duš, Just, Evstahija. Prvi krajec ob 4. uri 16 minut popoldne.

★ Klubova seja oblastnih poslancev SLS za mariborsko oblast se vrši v petek 4. novembra ob 5 popoldne v dvorani Zadržno gospodarske banke v Mariboru. Poslanci se tem potom pozivljejo, da se seje udeležijo polnoštevilno. — Dr. A. Veble, predsednik kluba.

★ Smrt črnogorske princezine Vere. V Nizzi je umrla na operaciji črnogorske princezinja Vera. Princezinja Vera se je rodila leta 1887 v Cetinju kot šesti otrok kralja Nikole in kraljice Milene. Ona je teta našega kralja. Čigar mati je bila njena starejša sestra kneginja Zorka. Princezinja Vera se je odlikovala posebno v delu na humanitarnem polju. Od poloma Črne gore je živela v Franciji in Italiji. Po smrti črnogorske kraljeve dvojice so jo s svojo mlajšo sestro princezino Ksenijo preselila h knezu Nikolaju Nikolajeviču. Od otrok bivše črnogorske kraljeve dvojice so dosedaj umrli kneginja Zorka Karagorgjevič, princ Mirko in princezinja Marija. Živijo še velika kneginja Milica, soproga ruskega velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča, velika kneginja Stana, žena velikega kneza Petra Nikolajeviča, princezinja Ana, soproga princa Reutenberger, italijanska kraljica Jelena, princezinja Ksenija, bivši prestolonaslednik Danilo in princ Peter. Pokojna princezinja Vera ni bila omožena.

★ Za načelnika sanitetnega oddelka dravske divizijske oblasti je postavljen polkovnik dr. R. Jug, dosedanji upravitelj dravske vojaške bolnišnice.

★ Občinske volitve v Kočevju so se vršile preteklo nedeljo. Volivnih upravičencev je bilo 698, volilo pa je 589 oseb. Dobili so: SLS 68 glasov in 3 odbornike, Gospodarska delavska lista (dr. Savjov) 259 in 11 odbornikov, Nemci 208 glasov in 9 odbornikov, SDS 54 glasov in 2 odbornika.

★ Smrtna kosa. V Slovenski Bistrici je umrl v nedeljo 30. oktobra zvečer g. Henrik Grill, podžupan mesta Slovenska Bistrica. Pokojni je bil zvest in delaven naš somišljenik in naročnik vseh naših listov. Zelo plodonosno je bilo tudi njegovo javno delovanje v občini in drugod. Pogreb se vrši v sredo ob 4. uri popoldne. Naj v miru počiva!

★ Poročila sta se v nedeljo dne 30. oktobra g. Leon Kosmač, posestnik na Dovjem in gđ. Dolka Brence od Istolam. Cerkveni obred je opravil v ljubljanski stolnici g. stolni župnik in kanonik dr. Klinar.

★ Višek radosti, ki jo sploh moremo doseči ali z delom ali v življenju, leži v tem, da se vzbudi veselje. V prvem hipu bi človek mislil na veselje, ki ga čuti vrtnar, ko poveri svetlično seme v krilo zemlje, da potem neguje in varuje razvite cvetlice in da končno uživa njih opojni in blagodejni duh. Toda čustvo se ne da ukleniti v egoistične spona, pač pa se širi in prehaja na širše polje in radost razveseliti koga, je tako učinkovita, tako lepa, da nas ne zadovoljuje več, če sami uživamo prijeten vonj nežnih cvetlic, ampak nehoti stremimo za čustvom, da s temi cveticami razveselimo še druge. Kako veliko radost pa mora občutiti šele oni, ki ob dani priliki in s pripravnim sredstvom poskuša povzročiti veselje onim, ki so prej trpeli pod težo raznih neugodnih prilik ali nesreč, ako so le-te izvirale iz slabih stanovanjskih razmer, ki so povzročale razne bolezni ali vsako dnevno ločitev očeta, matere ali obeh od svojega doma in svojih otrok. Višek radosti in veselja lahko povzroči mož ženi, ona njemu, oba pa otrokom, če jim bo uspelo preskrbeti prijazno zavetje, v katerem bo lahko

most bo, deliti zemljano dobroto. Po smrti bom trosila na zemljo dež cvetic. V resnici! Kakor dež rož je takoj po njeni smrti začel liti iz njenih rok potok milosti. Debele knjige, ki popisujejo čudežna ozdravljenja in druge čudovite milosti, zadobljene na priprošnje sv. Terezije, so izšle v francoščini in drugih jezikih; v slovenščini pa je priredil karmelski samostan na Selu pri Ljubljani lepo knjižico **Rože svete Male Terezije**. V njej so podrobno popisani čudežni dogodki, ki so se izvršili na priprošnje čudodelne svetnice v novejšem času. Mnogi čudeži so se dogodili na naši zemlji; milostipolne priprošnje sv. Terezije so bili deležni tudi Slovenci. Knjižica bo povsod vzbujala zaupanje v Boga in v pomoč njegovih svetnikov in bo gojila ljubezen do molitve in čednostnega življenja.

Podoba večnih nebes je bil raj, ki ga je Bog dal prvima človekoma. Po izvirnem grehu smo izgubili zemeljski raj. Večkrat pa pravimo, da nas na zemlji samo tri stvari spominjajo na izgubljeni raj: to so: zvezde na nebu, cvetice na zemlji in oči nedolžnih otrok. Naši pisatelji v svojih spisih lepo opisujejo svete skrivnosti, vzvišene kot zvezde na nebu, opisujejo čednosti prikupljive kot duhteče cvetke in rajsko nedolžnost, ki se zrcali v mladih očeh. O teh vzvišenih predmetih pa ni nihče tako prikupljivo in lepo pripovedoval kot pokojni profesor Anton Kržiž. Mnogoštevilni so njegovi spisi, mladina in odrasli radi segajo po njih, najboljše njegovo delo: **Zvezde in cvetice**. — Knjiga o hvaležnosti je pa še le sedaj izšla. Knjiga nam razgrinja čudovit razgled v trojno kraljestvo prirode, opisuje nam ustroj telesa in nas uvaja v tajne duše, slika nam stvarjenje, odrešenje in po-

svetela njih mirna in tiha skupna domača sreča. Dobro priliko za to nudi sedaj II. stadionska loterija s svojo enonadstropno vilo »Stadione« z vrtno vred, ki je zidana v času davčno olajšave in je vredna 160.000 Din. Zato segajte po srečkah — komad 10 Din — in ako vam bo sreča mila, boste tudi Vi 1. decembra t. l. uživali višek radosti. Srečke se prodajajo pri vseh orlov, odsekih v ljubljanskih trafikah. Naročajo se pa lahko tudi pri akcijskem odboru za II. stadionsko loterijo, Ljubljana, Ljudski dom, Strelška ulica 12.

★ Vsem katoliškim prosvetnim društvom in drugim našim organizacijam kamniškega okrajnega glavarstva, ki se bavijo z ljudsko prosveto, se vlijudo naznanja, da je v četrtek dne 3. novembra ob pol desetih v Kamniškem domu občini zbor Kam. prosvetnega okrožja. Na dnevnem redu je poleg navadnih točk tudi jako važen razgovor o drugoletni veliki prosvetni prireditvi društev cellega okr. glavarstva kamniškega z zgodovinsko razstavo vsega prosvetnega dela po društvi in organizacijah. Prav posebno so vabljeni vsi predsedniki in tajniki, da se tega obč. zbora udeležijo osebno ali vsaj po zastopnikih. Tudi ženski odseki naj bodo množtevno zastopani.

★ Umrla je, obiskovalcem božje poti pri Novi Stifiti pri Gornjem gradu, dobro poznana gospa Ivana Remic, žena g. Josipa Remica, gostilničarja v Novi Stifiti.

★ V Domžalah smo dobili novo lekarno. Česar smo prav veseli. Veliko dobroto bi pa izkazal ljudstvu v Domžalah in okolici še tisti zdravnik, ki bi se tu naselil. Ljudstvo bi ga hvaležno sprejelo. Opozorjamo na to zdravniške kroge in zdravniško zbornico.

★ Občini zbor društva kmetijskih strokovnjakov za ljubljansko in mariborsko oblast se bo vršil, dne 12. novembra v mali dvorani Narodnega doma v Celju; začetek ob 9. uri dopoldne. Pristop imajo tovariši člani in posebej vabljeni gostje. S tem popravljamo pred dobrim tednom objavljeno notico.

★ Poziv gradbenim inženierjem. Ljubljanski občinski odbor potrebuje za nadzorovanje vodne zgradbe na deželj gradbenega inženierja. Reflektanti naj se javijo do 5. novembra t. l. Prednost imajo inženierji s prakso.

★ Znameniti zgodovinski dnevi. 1. novembra: 1896. je bilo ljubljansko pokopališče radi kolere zaprto. — 1849. je izšel prvi del državljanskega zakonika v slovenskem jeziku. — 1729. je umrl v pregnanstvu v Berezovu bivši ruski minister in generalfeldmaršal knez Aleksej Menčikov. — 1906 so na Francoskem odpravili smrtno kazen. — 1911. so angleške sufražetke ponovno začele z nasilno agitacijo za žensko volilno pravico. — 1895. je srbski kralj Milan napovedal vojno Bolgariji. — 1755. je bil strasen potres v Lizboni. — 1757. se je v Possagno rodil italijanski kipar Antonio Canova. Njegova glavna dela so: Spomenika Klementa XIII. in XIV., skupina »Amor in Psiha« ter ogromna kipa Hektorja in Ajanta. — 1801. se je v Cataniji rodil italijanski operni komponist Vincenzo Bellini. Ze njegove prve opere so imele ogromen uspeh. Zato ga je milanska Scala pozvala, naj ji napiše kako operno delo. Komponiral je celo vrsto oper. 1833. se je preselil v Pariz, kjer je napisal poslednjo opero »Puritanci«. — 1865. je v Acton Greenu pri Londonu umrl angleški botanik John Lindley. Bil je vseučiliški profesor. Populaziriral je botaniko in umno vrtnarstvo. — 1903. je v Charlottenburgu umrl zgodovinar Theodor Mommsen. V letih 1844 do 1847 je prepotoval Italijo in Francijo, 1848 je bil izredni profesor rimskega prava v Lipskem, 1850. kot politično sumljiv odpuščen. Odšel je v Curih, kjer je predaval rimsko pravo. Pozneje je prišel v Berlin kot profesor zgodovine. — 2. novembra: 1914. je Srbija prekinila diplomatske odnose s Turčijo. Turški veleposlanik je zapustil London. — 1906. je mariborska policija odstranila slovenski napis s Cirilove tiskar-

stvenje in nas vabi, da s čudovito lepo hvalnico treh mladenčev v ognjeni peči na Babilonskem dajemo Bogu hvalo za vse dobroto. Kržiževe »Zvezde in cvetice« obsegajo predvsem nauk o hvaležnosti. Vemo pa, da posamezne čednosti ne morejo ostati brez drugih kreposti; zato je zbral profesor Kržiž v svoji knjigi toliko primerne gradiva, da bo njegovo delo zanesljiv kazipot v duhovnem življenju.

V nedeljo po prazniku vseh svetnikov obhajamo **zahalno nedeljo**. Sv. Cerkev nas ta dan opozarja na pripomočke, ki nam pomagajo božje darove tako porabiti, da nam bodo služili v dosego večnih blagov. Ne poznamo pa boljše pripomočka zato, kot je Kržiževa »Knjiga o hvaležnosti«. Srečen, kdor jo bo imel, in kdor jo bode pridno prebiral!

Vsak dan nas sv. Cerkev vabi k daritvi svete maše, ob nedeljah in praznikih pa nam je udeležba pri sv. daritvi strogo prepovedana. Pri vsaki sv. maši nam naša dobra mati sv. Cerkev kliče v predglasju v spomin dobroto, za katere moramo Boga zahvaljevati in mu prinašati tudi svojih darov, ki naj se združena z daritvijo Sina božjega dvigajo do prestola nebeskega Očeta. Kako prepričevalno nam govori o vseh božjih dobrotah Kržiževa »Knjiga o hvaležnosti«. Vsak oddelek knjige nam bo vzbudil novih nagibov, da se bomo udeleževali zahvalne daritve s pravo pobožnostjo. Vsak oddelek knjige nam bo pomagal, da se bodo naši darovi pri sv. maši, naše molitve, premagovanja in zatajevanja, izpremenili v lepe cvetke, ki bodo kot naše zaslužnje cvetele na razskih livadah. J. M.

NIBELUNGI DANES

ORIENT-KINO-GLINCE

ne. — 1914. je Rusija napovedala Turčiji vojno. — 1908. so bili odobreni za Ljubljano samoslovenski ulični napisi.

★ Zastonj se lahko pelješ v Pariz z ekspressnim vlakom. Dobiš za potne stroške še 5000 frankov, ako zadeneš ugodno številko časnikarske loterije. Srečka stane 10 dinarjev. Zrebanje bo od 15. do 28. januarja.

★ Z nožem se je zabodel. V petek se je v St. Ilju v dušni zmedenosti s kuhinjskim nožem zabodel v srce bivši gostilničar v Ceršelu Stefan Vavpotič star. Trpel je že mnogo let na hudi pljučni in srčni bolezni. Rajni je bil doma iz Ormoža in bil vedno zvest pristaš naše stranke. Star je bil 78 let. Naj mu bo Bog usmiljenj sodnik! To je po treh mesecih prvi smrtni slučaj v naši župniji, ki šteje 3200 duš.

★ Uboj v Majšperku pri Ptuj. Pri stavbni ttrdki A. Treo in M. Macun iz Ptuja sta bila zaposlena kot zidarska vajenca 19 letna Mihael Muhič, doma iz Zabovca, in Franc Rojs iz Grajene. Oba sta bila zadnji čas zaposlena pri renoviranju cerkve v Majšperku. V petek zvečer so pri nekem posestniku obrezovali repo, kjer je prišlo skupaj več fantov in deklet, med temi tudi Muhič in Rojs. Ko se je ob 23. uri vračal domov Mihael Muhič, ga je napadel, ne da bi se bila poprej prepirala, Franc Rojs in ga z nožem zabodel v levo stran prsi ravno pod srce, vsled česar se je Muhič zgrudil ter je vsled notranje izkrvavitve tekom ene ure umrl. Muhič je bil zelo marljiv delavec in ga bo trdka težko pogrešala. Ubijalca Rojsa je žandarmerija aretirala in ga izročila v zapore okrajnega sodišča v Ptuj. Na lice mesta se je v soboto zjutraj odpeljala sodna komisija, ki je izvršila sodno obdukcijo Muhičevega trupla.

★ Lastnega sina umoril. Pred okrožnim sodiščem v Mostarju se je vršila te dni razprava proti 56letnemu Ibrji Jagriču. Obtožen je bil, da je februarja meseca umoril svojega lastnega sina. Jagrič se je zagovarjal, da je to storil v obrambo svojega življenja, češ da ga je sin napadel s sekuro. Priče pa so to odločno zanikale. Sodišče je Jagriča obsodilo na smrt na vešalih. Jagrič je obsodo mirno sprejel in samo rekel: Neka!

★ Smrtna nesreča. Na postaji Slavovski Brod je lokomotiva tovornega vlaka povozila železniškega delavca in ga tako razmesarila, da je obležal mrtev.

★ Defravdant Blažič aretiran. Zagrebška policija je dobila brzogovno obvestilo, da so defravdanta Blažiča in njegovo ženo italijanske oblasti aretirale. Blažič je, kakor smo že poročali, iz Zagreba pobegnil na Reko, odtam pa z avtomobilom proti Trstu in Gorici, kjer so ga aretirali. Ker je Blažič italijanski podanik, pride pred italijansko sodišče, njegovo ženo pa bodo izročili našta oblasti. Kakor se poroča, so pri Blažiču dobili še večji del poverljive vsote.

★ Ljudska samopomoč v Mariboru, podporno društvo za slučaj smrti, obvešča vse svoje člane, da šteje z današnjim dnem okroglo 700 članov. Z ozirom na splošno človekoljubnost tega društva se opozarja občinstvo, da imajo vse nad 50 do 80 let stare in zdrave osebe priliko pristopiti k temu prekoristnemu društvu neprekljeno samo še do konca 1927. Od novega leta naprej se bodo sprejemale samo vse zdrave osebe do nedovršene 50. leta. Komur je torej le količikaj ležeče na oskrbi svojih dragih ostalih, naj ne zamudi te ugodne prilike in naj takoj zahteva pristopne tiskovine iz društvene pisarne Ljudske samopomoči v Mariboru, Aleksandrova 45.

★ Pri glavobolu, omotici, šumenju v ušesih slabem spanju, slabem razpoloženju, razdražljivosti, posezite takoj po staropreizkušeni »Franz-Josef-grenčici«. Poročila višjih zdravnikov v bolnišnicah za celodnevne in črvesne bolezni naglašajo, da je »Franz-Josef« voda posebno izbornu učinkovito naravno odvajalno sredstvo. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

★ Stenico najboljšje sredstvo proti steniam dobite samo v drogeriji Kanc. Židovska ulica.

★ Lesna industrija. Ia remscheidske žage za jermenice, mlinske, krožne in druge, smir-kove plošče itd. kupite najceneje in v vsaki dimenziji pri »Jekloc, Stari trg, Ljubljana.

OBLAČILA TVRDE J. MACEK

Ljubljana, Aleksandrova 12

»o najboljša in najcenejša.

★ Budilke in poročne prstane kupite pri F. Čuden, Ljubljana, Prešernova ulica 1.

★ Za zimo priporočamo »nepremočljive« Karo čevlje Maribor, Koroška cesta 19.

★ Vesela vest za naše radioamaterje. Naše radioamaterje je zadnji čas zelo iznenadilo, ko so konstatirali pri nakupu znano odličnih cevi MR 3, da so te cevi sedaj opremljene z vratom iz bakelite namesto sedanega kovinskega vratu. Ta sprememba je odstranila pri cevi delovanje kovinskih mas, iz katerih je bil sestavljen vrat. Tudi aktivna grejalna žica je sestavljena in montirana po novih ameriških metodah, tako da se je kvaliteta sprejemanja s cevmi MR 3, ki je bila tudi do sedaj odlična, izboljšala do skrajnosti. Cene cevi je pustila trdka Tungsram, d. d., vseeno nespremenjene, ker je prešla tovarna zaradi znatnega povečanja naročil k racionalnejšemu proizvodnji radio-cevi v seriji.

Največja izbira

močnih športnih čevljev ter svedskih snežnih, dobite po nizkih cenah pri A. Žibert, Prešernova ul.

20. Znana trdka makaronov slavna bo kot sam Voronov! Zleze brziga ta v capete, oni jajčka v

(Dalje prih.)

Odkritje spomenika koroškim junakom v Dravogradu.

V nedeljo popoldne ob treh se je vršilo na pokopališču v Dravogradu slovesno odkritje spomenika za osvoboditev Koroške padlim žrtvam. Slovesnost so posetili poleg ljudskih množic iz cele slovenske Koroške zastopniki vojaške in civilne oblasti iz Maribora. Govoril je in položil venec g. veliki župan dr. Fran Schaubach, predsednik občinskega odbora dr. Josip Leskovar ter okrajni glavar g. Koropec. Kot zastopnik divizijske oblasti je govoril ter položil venec mariborski general g. Spasič, za mariborski 45. polkovnik Šarič ter zastopniki častniškega zbora omenjenega polka, podčastnikov ter moštva in komandant mariborskega težkega in avbičnega divizionja g. podpolkovnik Vukotič. Slavnostni govornik je bil g. Amuš iz Maribora. Blagoslovil je spomenik ob asistenci dravograjski proš g. Serajnik, na čegar pobudo se je začelo vzbujati zanimanje za postavitve spomenika. Zastopana je bila pri otvoritvi dravograjska občina z županom in občinskimi odborniki, domače ognjegasno društvo z zastopniki gasilске župe. Kot zastopnik mariborske občine je govoril in položil venec g. ravnatelj magistratnih uradov A. Köchler. Slovesnosti so se udeležile z nagovori in polaganjem vencev narodne organizacije in korporacije iz Maribora ter obmejnih krajev. Ganljivo je bil duet, katerega sta proizvajala s stolpa starodavne dravograjske cerkve med govorom generala Spasiča dva izborna trobentača. Pomenljivo slovesnost je zaključil nagovor šolske deklice, ki je položila na grob junakov venec v imenu šolske mladeži. Ob tej slovesni priliki sta pela združena pevska zbora iz Slovenjega grada in Dravograda. Lepo je bilo ob narodno zavednega ženstva, ki je istočasno okrasilo na pokopališču v Dravogradu tudi grob avstrijskega vojaka, ki je padel v koroških bojih. Po končanem slavu sta obiskala g. veliki župan dr. Schaubach in general Spasič mater koroškega junaka, poročnika Miha Maliča, ki je prišla k odkritju spomenika sinu edincu iz Ziljske doline. Ganljivo slovesno odkritje spomenika koroškim junakom je napravilo pa priprosti narod in na izobražence najgloblji vtis.

Socialisti razbili shod hišnih posestnikov.

Za nedeljo je Društvo hišnih posestnikov v Ljubljani sklicalo shod, na katerem naj bi njihovi zastopniki razložili stališče svojih organizacij do nove stanovanjske novele ministrstva za socialno politiko.

Za shod je vladalo veliko zanimanje, ne samo med hišnimi posestniki, temveč tudi med najemniki, zlasti med delavci, organizirani v socialističnih strokovnih organizacijah. Proti shodu se je v teh vrstah napravila dobro organizirana akcija. Posledica te akcije je bila, da se v nedeljo shod hišnih posestnikov ni mogel vršiti tako, kot so hišni posestniki želeli.

Shod je ob izredno veliki udeležbi otvoril predsednik Društva hišnih posestnikov g. Ivan Frelih, ki je bil takoj po prvih uvodnih besedah: »Dragi hišni posestniki in posestnice! prekinjen ob burnega ploskanja socialistov, ki so zavzeli v dvorani domala vse prve prostore. Nastal je silen hrup in preprič med hišnimi posestniki in najemniki. Po daljšem hrupu, med katerim so padali klici: »Ven z boljševiki!«, »Dol z hišnimi posestniki!« itd. je za trenutek vihar pojenjal. S predsedniškega mesta, kjer sta poleg predsednika sedela še gg. ravnatelj Janko Jeglič in Simon Kmetz, je predsednik pozdravil zastopnika Zbornice TOI dr. Pretnarja ter zastopnika stavbenikov gg. Matka Curka in Bričja. V nadaljnjem govoru je g. Frelih omenjal zasluge predsednika Zveze hišnih posestnikov v Belgradu dr. Marinkoviča in predsednika Evropske federacije hišnih posestnikov Meloua v Parizu. Ko je govornik zatrdil, da bi se v Ljubljani najmanj 95 odstotkov najemnikov mirnim potom pobotalo s hišnimi posestniki, je nastal v dvorani zopet vihar in protesti. Ko je omenjal predsednik potek skupščinskega dela za novi stanovanjski zakon in da je v tozadevni odbor prišel na čuden način tudi socialist Petecjan, so pričeli socialisti — 100—150 po številu — aplaudirati prisotnemu poslancu Petecjanu. Čuli so se klici: »Mar naj gremo na Zabjek pod kovanje?« »Ali naj si postavimo barake pri šentpeterski vojašnici?« in drugi.

V splošnem kričanju in prepiru je zaprosil za besedo znani socialist Svetek, vendar je ni nobil. Svetek je skušal nato miriti duhove, kar mu pa ni uspelo. Predsednik Frelih je odšel tedaj, da pozove polico. Policija je sicer prispela, vendar ni intervenirala. Med hrupom in kričanjem je zatem zaključil shod g. ravnatelj Jeglič. Preprič in mestoma celo spopadi so se nadaljevali še na ulici. Dvorana se je le počasi izpraznila.

Radi tega neuspelega shoda vlada med hišnimi posestniki razpoloženje, naj društvo skliče nov shod, vendar pa naj se določijo preventivne mere proti vsem poskusom, da se shod razbije.

Ljubljana

© »Mlinar in njegova hči, ljudsko žalostno v desetih slikah, ponovi Ljudski oder v Ljubljani danes točno ob pol osmih zvečer. Preskrbite si vstopnice, ki se dobe danes od 10 do 12 dopoldne in od 4 popoldne dalje do začetka predstave v Ljudskem domu, drugo nadstropje.

© Hišnim posestnikom! Prejeli smo: Plaćanci in razni drugi nepoklicani elementi so večeraj preprečili redno zborovanje na našem shodu. Ker tudi policija kljub prošnji ni intervenirala, je bilo nemogoče hišnim posestnikom dati pojasnila, ki so nujno potrebna za 1. november. Ker je predsednik prejel tudi več grožljivih pism ter se je na shodu grozilo celo z orožjem, se je moral shod zaključiti. Razgrajati so hoteli doseči, da bi shod izgledal kot nekaka nedostojna demonstracija hišnih posestnikov proti ministru socialne politike gospodu dr. Gosarju, kar se je takoj v začetku videlo, a se jim to ni posrečilo. Radi potrebnih pojasnil naj se posestniki oglašajo v društveni pisarni. Demonstranti niso s svojim vpitjem ničesar dosegli, hišni posestniki pa bomo v kratkem zopet zborovali. — Prvo društvo hišnih posestnikov v Ljubljani.

© Valentin Kepitar. Neizprosnost smrti je v nedeljo zvečer utrjala iz naše srede g. Valentina Kopitarja, vpokojenega upravnika »Slovenskega Naroda« in lastnika oglasnega zavoda v Ljubljani. Podlegel je dolgotrajni, zelo mučni bolezni. Rajni je bil ena najbolj poznanih osebnosti v trgovskem in obrtniškem svetu Ljubljane ter bil splošno priljubljen. Pogreb bo v sredo 2. novembra ob 2 popoldne iz Čopove ulice 21. Naj počiva v miru! — Žalujemo gospej soprogi naše sožalje!

© Pogreb g. Ivana Rohde. Včeraj ob 2 popoldne se je vršil iz deželne bolnice na pokopališču pogreb preminulega g. Ivana Rohde, mestnega nadkomisarja v pokoju. Pogreb je dokazal splošno priljubljenost in spoštovanje, ki ga je užival pokojnik. Poleg sorodnikov in visokega števila občinstva so se udeležili pogreba še razni zastopniki. Mestno občino je zastopal dr. Zarnik, policijsko ravnanstvo ravatelj Fink. V spremstvu je bilo opaziti številne policijske nameščence, bivše stanovske tovariše pokojnika.

© Trgovine bodo danes zaprte. Gremij trgovcev v Ljubljani obvešča člane, da morajo biti trgovine na dan Vseh svetnikov celi dan zaprte. — Načelnik.

© Umrli so v Ljubljani: Dne 28. oktobra: Franja Černal, delavka, 39 let, doma iz Dobrave; Josip Jazbinšek, delavec, 30 let, iz Presečane; Josip Rojšek, tesar, 46 let, iz Slap; Josip Pavlič, uradnik, 53 let, iz Iške Loke; Maksa Benedik, 26 let, trgovec v Ljubljani; Franja Tiron, 40 let, zasebnik iz Litije; Varšek Ana, 60 let, dnarica iz St. Vida nad Ljubljano. Vsi navedeni so umrli v bolnici. — Marija Zor, 66 let, posestnica, Aljaževa ulica 12.

© Nočna služba tekara. Danes imata dnev-

20% si prihranite

na izdatkih, ako si nabavite moderne bluze, pletenine, perilo, rokavice, nogavice, kravate, damske torbice, dežnike, čepice itd. pri P. Šterk nasi.

Miloš Karničniku
Ljubljana. Stari trg št. 18.

Ljubljansko gledališče.

DRAMA.

Začetek ob 8 zvečer.

Torek, 1. novembra: HAMLET. Izven.
Sreda, 2. novembra: IDEALNI SOPROG. Red A. Četrtek, 3. novembra: Zaprt.
Petek, 4. novembra: UKROČENA TRMOGLAVKA. Dijaška predstava pri znižanih cenah. Izven.
Začetek ob 15.
Sobota, 5. novembra: DVA BREGOVA. Premijerski abonma.
Nedelja, 6. novembra ob 15: VEČNI MLADENIČ. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.
Ob 20: UKROČENA TRMOGLAVKA. Izven.

OPERA.

Začetek ob pol 8 zvečer.

Torek, 1. novembra: Zaprt.
Sreda, 2. novembra: TRUBADUR. Red D. Gostovanje gospe Zinke Willan-Kunc.
Četrtek, 3. novembra: ORLOV. Ljudska predstava po izredno znižanih cenah. Izven.
Petek, 4. novembra: RIGOLETTO.
Sobota, 5. novembra: ZAPLOTEN. Ljudska predstava po znižanih cenah. Gostuje gospod Vičar iz Zagreba. Izven.
Nedelja, 6. novembra: BAJADERA. Opereta. Premijerski abonma.

Ljubljanski operni repertoar se v toliko spremeni, da ostane opera danes na praznik dne 1. novembra zaprta. V drami pa se vprizori Shakespearjev »Hamlet« z g. Rogozom v naslovni vlogi. Opozorjamo na četrtkovno operetno predstavo, ki je mišljena kot ljudska predstava z izredno znižanimi opernimi cenami. V petek pa bo prva dijaška predstava popoldne ob 15, in sicer Shakespearjeva komedija »Ukročena trmoglavka«.

Gostovanje gospe Zinke Willan-Kunc iz Zagreba. Po izredno uspelem prvem gostovanju bo nastopila gospa Willanova ponovno v naši operi, in sicer v sredo, dne 2. t. m. zopet kot Leonora v operi »Trubadur«. Podala je v vsakem oziru izredno uspešno umetniško kreacijo in prepričani smo, da le ustrežemo našemu gledališkemu občinstvu, ako pridobimo damo za stalna gostovanja.

Ljubljanski ljudski oder.

Začetek ob pol 8 zvečer.

Torek, 1. novembra: MLINAR IN NJEGOVA HČI.
Nedelja, 6. novembra: ZLATOROG.

»ADRIA« čevlji

CELJE, Narodni dom

no in nočno službo sledeči lekarni: Bohine na Kongresnem trgu in Levstek na Resljevi cesti. — Jutri, v sredo imata nočno službo: Piccoli na Dunajski cesti in Bakarčič na Karlovski cesti.

© Nesgoda. V nedeljo je delal na založbi postaji premikalec Avgust Klemenec pri stikanju tovornih vlakov. Po nesreči mu je prišla desna roka med dva odbijača, ki sta jo zmečkala do komolca. Klemenca so prepeljali v ljubljansko bolnico.

© Kolesarska brezobzirnost. Na Dolenjski cesti je blizu železniškega prelaza v nedeljo opoldne neki kolesar podrl na tla zasebnico Katarino Svob. Pri tem je dobila znatne poškodbe.

© Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobjeno perilo v najlepšo izvršitev.

© Otroški plašči, obleke. — Kristofič-Bučar.

© Nogavice vseh vrst v velikih izbiri in najceneje pri Dobeic-u, Pred škofijo 15.

© Veliko izbiri volnenih jopic, najfinejših blaznjev, perila, kravate itd. priporočila tvrdka I. g. Zargi, pri nizki ceni, Ljubljana, Sv. Petra cesta.

© Krasne dunajske bluze. — Kristofič-Bučar.

Maribor

□ Dve vojaški premestitvi. Od vojnega okrožja v Mariboru je premeščen za okrožnega komandanta g. polkovnik Prica. Polkovnik Lukovič, poveljnik 32. težkega artiljerijskega polka v Mariboru pride za komandanta strelske šole v Sarajevu. Oba visoka častnika sta uživala v Mariboru občo priljubljenost.

□ Ljudski oder je v nedeljo popoldne z igro »Mlinar in njegova hči« izredno uspel. Dvorana je bila nabito polna, igralci so izvrstno rešili svoje vloge.

□ Šestdesetletni jubilej. Dne 29. oktobra je slavila znana mariborska manufakturna tvrdka Martin Gajšek nasl. Kranjca 60 letnico obstoja. Ravno na soboto pred 60 leti je otvoril g. Kranje v hiši tik pri starem mostu svojo lastno manufakturno trgovino in je izkupil že takoj prvi dan 87 gld. Eden njegovih prvih uslužbencev in trgovskih pomočnikov je bil neki Pušenjak, ki še živi danes v Zagrebu in je dosegel starost 84 let. Podjetni in marljiv Kranje je kmalu dvignil trgovino in jej pripomogel do vpeljave ne le v Mariboru, ampak po celem Slovenskem Štajerskem. Pred 38 leti je stopil v Kranjevo trgovino njegov nečak in sedanj lastnik g. Martin Gajšek. Ko je bil dogotovljen novi dravski most, se je preselilo omejeno podjetje v prostore Velike kavarne, kjer se veseli še danes pod umnim vodstvom g. M. Gajška procvita in obče priljubljenosti. Ravno gosp. Gajšek je eden od onih štajerskih mariborskih manufakturnistov, ki lahko gleda s ponosom na svoje trdno stoječo ter dobro vpeljano trgovino, ki slovi po solidnosti. Gosp. Martinu, našemu so-

Mariborsko gledališče.

Torek, 1. novembra ob 20: TRAVIATA.
Sreda, 2. novembra ob 20: SKOLJKA. Ab. C. Kuponi.

Cellsko gledališče.

Sreda, 2. novembra ob 20. uri: MLINAR IN NJEGOVA HČI. Izven abonementa.

Naznanila

Rokodelski dom. Odborovna seja kat. društva rokodelskih pomočnikov bo jutri, v sredo, ob 8 zvečer. Na dnevnem redu so važne zadeve in navzočnost vseh odborovnikov je nujno potrebna.

Pevski zbor v Rokodelskem domu pod vodstvom g. prof. M. Bajuka ima pevsko vajo v četrtek zvečer ob 8. Vsi gg. pevci naj se zanesljivo udeležijo!

Na praznik vseh svetnikov zvečer ob 8. uri v samostanski dvorani v Šiški otvori dramatični odsek K. P. D. svojo igralno sezono z vprizoritvijo enodejanske »Satane« in »Noč na Verne dušee«.

Mladinski dom. Kodljevo. Danes, 1. novembra ponovi dramatični odsek ob 8 zvečer Finžgarjevo dramo »Verigac«. Nova scenerija. Režija g. M. V. Potokarja. Vljudno vabimo!

Zaradi Zikovnega koncerta se vrši prihodnja vaja Orkestralnega društva Glasbene Matice v četrtek 3. t. m. Polnoštevni!

Predavanja v »Pravniku«. Kakor vsako leto bo priredilo društvo »Pravnik« tudi letošnjo zimo vrsto predavanj iz raznih pravnih panog, namenjenih vsem, ki se zanimajo za pravne probleme. Kot prvi predava g. deželni sodni svetnik Anton Lajovic o predmetu: »Materialno procesno vodstvo in njega meje v našem civilnopravnem redu«. Predavanja se bo vršila v sredo, dne 2. novembra 1927 ob pol 6 popoldne na sodišču v Ljubljani, soba šte. 79.

»Edinost«, organizacija mestnih nameščenecv, vlijudno vabi vse svoje člane na redni občni zbor, ki se bo vršil v petek, dne 4. t. m. ob 8 zvečer v prostorih konzuma, Kongresni trg 2. Udeležba za vse člane in članice obvezna. — Odbor.

Trgovci in trgovski nameščenci! Drugo predavanje g. prof. Vavpotiča o aranžiranju izložb je v četrtek 3. novembra 1927 ob 8 zvečer v novi mali dvorani hotela Union. — Odbor.

Društvo »Treznost« naznanja svojim članom in članicam, da se v sredo 2. t. m. ne bo vršil redni sestanek.

mišljeniku in naročniku, k pomenljivemu jubileju iskreno čestitamo.

□ Ugotovitev. Radevolje ugotavljamo, da urar Ignacij Fan ni brat in sploh ne v sorodu z Vlačvom Fanom, ki je bil pred kratkim zaprt.

□ Avtopromet na pokopališču. Danes se vrši z mestnimi avtobusi po posebnem voznom redu prevažanje ljudi na pokopališče. Vsakih 10 minut odide avtobus z Glavnega trga in se vrača zopet nazaj. Po Pobrežki cesti bodo vozili le mestni avtobusi, vsa ostala vozila pa preko Tržaške ceste.

□ Promet na mestnih avtobusih prve tri dni je bil že velikanski. Prvi dan se je prevozilo 1800, drugi dan 2700 in v nedeljo do 3000 oseb, torej tekom 3 dni preko 7000 oseb.

□ Avtomati za vozovnice pri avtovožnji po mestu se bodo postavili na vseh večjih križiščih, kjer bo vsak sam mogel dobiti listek za vožnjo. Poleg tega se bodo vpeljele mesečne karte.

Celje

□ Redek glasbeni užitek nam bo nudil v nedeljo 6. novembra t. l. koncert zagrebškega pevskega zbora »Kolo«. Nad sto pevcev in pevko broječi zbor pod taktirko Slovenca g. Srečka Kumarja bo izvajal Božidarja Širole oratorij »Sv. brača Ciril i Metodij«, glasbeno delo, ki je prilikom zadnjega mednarodnega glasbenega festivala v Frankfurtu prineslo svetovno priznanje skladatelju Široli in reproduktivnim zmčnostim Srečka Kumarja. V Celju se bo vršil koncert v veliki dvorani hotela »Union« in se prične točno ob pol 4. pop. Predprodaja vstopnic je v knjigarni Goričar in Leskovšek. Na koncert opozarjamo zlasti tudi okolice, ki bodo imeli ta dan redko priliko prisostvovati prvovrstnemu podajanju ogromnega dela v počaščenje sv. slovanskih bratov.

□ Umetnostna razstava. V kratkem se otvori v Celju umetnostna razstava slik, ki jo priredita akademska kiparja in slikarja gg. Niko Pirnat in prof. Mežan.

□ Posetnikom mestnega gledališča. Ker se vrši prve dni novembra v Celju nekaj pomembnih kulturnih prireditev, tako koncert »Kole« in koncert Zikovcev, bo gledališče to vpoštevalo ter se vrši repriza Raupachove žalostne »Mlinar in njegova hči«, ki bi morala biti v nedeljo 6. nov., in premijera Cerkenikove komedije »Roka pravice«, ki je bila določena za 10. nov., pozneje. V interesu gledališča kakor tudi dotičnih prireditev je bila ta izprememba potrebna.

□ Petje na grobovih. Tako na okoliškem kot tudi na mestnem pokopališču počastita danes popoldne spomin mrtvih z žalno pesmijo združena zbora Kat. prosvetnega društva in »Oljke«.

□ Najdena. Neka učenka II. razreda osnovne šole iz Čreta je našla na Cankarjevi cesti na kupu zemlje, ki jo izkopavajo radi polaganja telefonskega kablja, skatljico za vžgalice, v kateri se nahaja ena zlata zapestnica ter ena srebrna ovratna verižica s svetilno Matere Božje. Kdor je izgubil, dobi izgubljeno pri celjski policiji.

□ Z mesarskim nožem v hrbet. Anton Zohar in Bernhard Knez sta mesarska pomočnika pri mesarju Josipu Gorenjaku v Zavodni. V petek sta se pri delu spoprijela in se začela rvti. Med rvanjem je Zohar pograbil dolg mesarski nož in ga porinil Knezu v hrbet. Knez je dobil težko poškodbo in so ga odpeljali v bolnico, Zohar pa je dobil stanovanje v sodnih zaporih.

Trbovlje

□ Ustanovitev kmetijsko-nadaljevalne šole. Ker ima obrtnik, trgovec in rudar v Trbovljah za svoj naraščaj svoje nadaljevalne šole, kjer se mladenič strokovno izobrazi, zato si je tudi naš gospodar-kmet ustanovil v Trbovljah za svoj naraščaj kmetijsko-nadaljevalno šolo. Pouk bo brezplačen. Vrš se dvakrat na teden od začetka novembra 1927 do konca marca 1928, in sicer v četrkih od 9—12 dopoldne in v ponedeljkih od 2—5 popoldne. Predavali bodo za ta pouk usposobljeni učitelji v vseh panogah kmetijstva, in sicer: kmetijsko gospodarstvo, zadržništvo, poljedelstvo, živinoreja, travništvo, sadjarstvo, prva pomoč pri neizgledah živine, kmetijsko spise, kmetijsko računovodstvo, čebelarstvo, hmeljarstvo in kmetijska zakonodaja. V tečaj se sprejemajo vsi mladeniči v starosti od 14—21 let v prvi vrsti kmetijski sinovi in sinovi drugih gospodarjev. Prijave oziroma vpisovanje se vrši v nedeljo 6. novembra t. l. od 8—12 v trboveljski šoli, 6. razred. Za gospodarje in gospodinje se pa bodo vršili kratki specialni tečaji iz vrtnarstva, perutninarstva, uporaba sadja in prašičereje. Koncem tečaja se vrše poučni izleti.

Cerkveni vestnik

Stolna cerkev. Bogoslužni red. Danes je ob 10. pontifikalna škofova sv. maša. Popoldan ob 2 litanije Vseh svetnikov, ob 3 pa slovesne pete večernice praznika, takoj nato pa slovesne pete večernice za mrtve. Ob 5. uri bo najprej en del sv. rožnega venca, nato pridiga, potem pa drugi in tretji del sv. rožnega venca. V sredo, na Vernih duš dan bo v stolnici ob 6. uri črna peta sv. maša; ob pol 9 so cerkvene molitve za mrtve (slovesne pete jutranjice), potem korarska sv. maša. Ob 10 bo slovesna črna sv. maša z »Liberac«. V mesecu novembru bo vsak večer po litanijah, ki so ob 6.15, sv. rožni venec za verne mrtve.

Cerkvena glasba v stolnici. Danes, na praznik vseh svetnikov se bo pri pontifikalni škofovi sv. maši ob desetih izvajala Premlova Missa s. Josephi za mešani zbor, orgle in orkester, gradual in ofertorij Griesbacherjeva pesem vseh svetnikov Premlova. — Na spominski dan vernih duš 2. nov. se bo pri veliki črni sv. maši ob desetih izvajal Kochov Requiem.

Sv. maša za dušnike za rajne ude Križanske moške kongregacije bo v četrtek jutraj ob 6 v Križanski cerkvi.

Bratovščina sv. Rešnjega Telesa bo imela svojo mesečno pobožnost v četrtek, 3. novembra, v uršulinski cerkvi. Ob 5. uri jutraj bo prva sveta maša, ob pol 6. uri pridiga in ob 6. uri sv. maša z blagoslovom za žive in rajne ude bratovščine. K skupni pobožnosti vabimo vse častilce sv. Rešnjega Telesa.

Sporti

Današnje prvenstvene tekme. Ilirija : Jadran, Primorje : Hermes. V 6. predzadnjem kolu nogometnih prvenstvenih tekem v Ljubljani se srečajo danes na igrišču Primorja ob 14 Ilirija in Jadran ter ob 15.35 Primorje in Hermes. Rezervi Primorja in Hermesa nastopita ob 10 dopoldne. Tekme med Ilirijo in Jadranom, še bolj pa med Hermesom in Primorjem so bile pri nas doslej zelo popularne ter bodo gotovo tudi danes privabile na igrišče mnogo sportnega občinstva, čeprav gresta Ilirija in Primorje v boj kot izrazita favorita. Interesantno bo primerjati rezultate Ilirije in Primorja proti Jadranu in Hermesu; Ilirija je zmagala nad Hermesom z 9 : 1, Primorje nad Jadranom s 4 : 0.

NEDELJSKE TEKME.

Hazena. Finale državnega prvenstva za leto 1927. med našo Ilirijo in zagrebško Concordijo je prineslo zmago in prvenstvo Concordiji. Rezultat se glasi 12 : 8 (polčas 4 : 4). Concordija je zmago zaslužila kot bolj rutinirana družina, ki ima na vseh mestih enakovredne, vseskozi prvorazredne igralke. Med njimi treba posebej omeniti odlično desno krilo Bobinsko, rutinirano Flikovo v haljih ter vratarico Gršetičovo. — Ilirija je bila do sredine drugega polčasa Concordiji vsaj enakopravna ako ne boljša družina. V polju je imela skozi rahlo premoč, napadala je več kot Concordia, napadalni trio Jermolova — Privškova — Bernikova so dobro in razantno obstreljevali Concordijini gol. Toda imela je v vratarici izrazito slabo točko; tudi Zupancičeva med halji ni bila čisto na mestu in je le s trdom krilo nevarno Bobinsko. — Razlika v rezultatu ne kaže pravilno razmerja moči med obema družinama, temveč gre deloma na rovaš ilirijanske vratarice, deloma pa nosi krivdo na njej zagrebški sodnik Munder, ki je opetovano oškodoval Ilirijo ter zadržal celo vrsto napadov njene napadalnega tria. Osmi gol za Concordijo je priznal neupravičeno; žoga je od prečke razločno odletela nazaj v igrišče, ne preko glave črte. — Sicer je bila to ena najlepših hazenskih tekem, ki smo jih gledali v Ljubljani. Obe družini sta igrali tehnično res prvorazredno hazeno, hitro in gibčno, kombinacija je bila lepo vezana in efektivna, streljalo se je na gole mnogo in dobro. Ilirija kljub negativnemu rezultatu nima vzroka biti nezadovoljna s svojo hazensko družino; ako izvezame vratarico, ki je slučajno enkrat imela slab dan, je kot rečeno, pokazala najboljšo in izvrstno Zagrebčankam ravnoopravno igro.

Nogomet. Med nedeljskimi ljubljanskimi rezultati znači presenečenje debakl Slovana proti Primorju. 0 : 13! Kakor kaže rezultat, je enajstotica Slovana, ki velja sicer za najbolj borbeno in poizrtvalno moštvo, proti Primorju v nedeljo docela odpovedalo. Na drugi strani je Primorje napram temu moštvu igralo precizno in taktično odlično igro, izrabilo je pred nasprotnim golom skoro vse izglednejše pozicije ter doseglo v prvi polovici 7 in v drugi 6 golov. Tudi rezerva Slovana je podlegla rezervi Primorja z visokim rezultatom 1 : 13, vendar more Slovan v svoje opravičilo navesti tu vsaj dejstvo, da je nastopil z oslabilnim moštvom. — Ostale tekme v Ljubljani: Svoboda je z velikim naporom nadvladala Kra-

SPORTNI DOGODKI.

Z največjim zanimanjem so pričakovali boj med Rapidom in Sparto v tekmi za srednjeevropski pokal. Zmagala je Sparta 6:21, v Pragi; Poraz je zelo na rovaš Rapidovega vratarja. — Croatia je premagala Hašk 3:2, železničarji so igrali z Derovjem neodločeno 0:0. Zagrebška vrsta je sedaj tale: Croatia, Concordia, Hašk, Victoria, Gradjanski, Železničarji, Derby. — V Zagrebu je v hazenski tekmi dobila Concordia 12 točk, naša Ilirija 8. — Slovan je imel zelo veliko smolo; izgubil je proti Primorju 0:13, njegova rezerva pa tudi 0:13. — Na Dunaju: Admira : Sportklub 2:1, F.A.C. : WAC 3:2, Herta : Wacker 2:1, Vienna : BAC 5:0, Austria : Slovan 2:1.

Pri Koščah v Slovaški so tekli čslav. maratonski tek. Ogrski favoriti Kiraly je po 35. kilometru izstopil. Zmagal je Oger Galambas, kakor je hotel; teklo je 2 uri in 48 minut, izborn čas: drugi je bil Čeh Kroft v 2:56, tretji Nemec Hempel v 2:58, četrti Nemec Müller v 3:01. Noš rojak Stefanović je bil s 3:12 enajsti. Startalo jih je 51, organizacija prav dobra, gledavcev 15.000. — Italijan Favesi je prehodil 25 km v 2:06:07. — Anglež Temple je na dirkališču Linas-Monthery vozil z motornim kolesom 50 km tako hitro, da bi dalo to na ure 173 km in 798 m. To je nov svetovni rekord vseh kategorij. — kovo, izid se glasi 3 : 2; Reka je bila napram Panoniji v precejšnji premoči ter je zmagala sigurno s 7 : 0. — Rezerva Jadrana proti rezervi Ilirije ni nastopila; v prvenstveno tabelo se bo predvidoma beležil rezultat 3 : 0 za Ilirijo. — V Zagrebu se je istotako nadaljevalo prvenstveno tekmovalje. Zmaga Concordije nad Hašk-om s 3 : 2 je presenetljiva, Derby je igral z Železničarji neodločeno 0 : 0.

SK MARIBOR - SD RAPID 1:0 (1:0).

Maribor si osvoji prvenstvo.

Pri nedeljski tekmi se je pokazalo, da je mariborsko občinstvo razdeljeno na dva tabora. Nasprotnstvo še nikdar ni priklopilo do takega štadija kot letos. Nasprotnstvo izvira prav za prav iz političnih razlogov, na eni strani Slovenci, na drugi pa Nemci. Napetost je dosegla višek pri trčenju dveh igralcev, za kar so »drukerije« hoteli na vsak način izsiliti 11-metrovko v korist Rapida. Ker pa sodnik tega ni storil, so se nekateri izpozabili tako daleč, da so zaleteli sodnika g. Voduška iz Ljubljane obmetavati s kamenjem. To je bil alarm in vsi simpatizerji Rapida so udri na igrišče in zgledalo je že, da so prišlo do krvavih pretepov. Mnogo truda je stalo funkcionarje in dva policaja, da so pri četrturnem odmoru izpraznili igrišče da se je igra mogla nadaljevati.

Bojevitvo razpoloženje je prišlo do izraza že predpoldan, ko je ista publika navalila na sodnika g. Mohorka pri juniorski tekmi. Izgovoriti moramo da so predpoldan bili najbolj bojeviti baš igralci in funkcionarji Rapida.

Igra prvih moštev je bila zanimiva edino prv. polčas, medtem ko je v drugi polovici zelo padla in bila naravnost mrtva. Maribor je tehnično visoko nadkriljeval nasprotnika, ki se ima zahvaliti na nizkem porazu edinele izborni razpoloženemu Barloviču. Krilci in napad Rapida so igrali inferiorno igro. Edino Pavlin se je odlikoval, imel pa napako, da stoji vedno v off sidu.

Sodnik g. Vodišek je bil vseskozi objektivno Publike okoli 800.

V predtekmi je doživela rezerva Maribora ki je dosedaj veljala za »nepremagljivo«, občuter poraz. Rapidova rezerva je zmagala s 3:1.

Dopoldne je drugi naraščaj Maribora zmagal nad Rapidom (3:1), prvi pa izgubil 0:1.

Pošljite naročnino!

Kulturni pregled

Glasba.

Sporod Crevičevega koncerta v ljubljanski filharmoniji. 1. Adamič: Kot iz tihe zabljene kapele, Milojević: Japan. 2. Lajovic: Svetla noč. Gotovac: Pijem. 4. Rimski-Korsakov: Tihi večer. Rahmaninov: Letna pesem. 5. Massenet: Romanca iz opere Herodijada. 7. Debussy: Mandolina. Strauss: Tajni poziv. 8. Rossini: Ples. 9. Leoncavallo: Zaza. 10. Giordano: Monolog iz opere »Andre Chenier«. — Tretjo in četrto točko sporeda pa izpolni zagrebški pianist Dumičić, ki spremlja pevca tudi na klavirju. Koncert se vrši v ponedeljek 7. novembra ob 20 v Filharmonični dvorani. Vstopnice v Matični knjigarni.

H koncertu Zikovega komornega kvarteta v petek 4. t. m. v Unionski dvorani. L. M. Škerjanc: Godalni kvartet (Sonatina da camera). Komponiran leta 1925. v dveh stavih: Allegro moderato, Scherzo. Prvotno namenjen za domače muziciranje (Hausmusik), v lahkotnem, ne premodernem slogu. Deloma atonalen, v glavnem pa zmerno moderen, je nastal v namenu, nuditi tudi za domačo glasbo (v najboljšem pomenu besede) nekaj sodobnega. V oblikovnem oziru je pisan prvi stavek v tako zvani strogosti sonatni obliki, medtem ko je drugi v rondo obliki. Zikovec izvaja ta kvartet v Ljubljani dne 4. t. m. Dne 5. t. m. pa je prva repozira kvarteta v Pragi, kjer ga izvaja kvartet čeških konservatoristov na festivalu jugoslovanske komorne glasbe. Vstopnice v Matični knjigarni.

Knjige in revije.

Rože sv. Male Terezije. Ob 80-letnici njene smrti (1897—1927). Priredil in založil karmelitski samostan na Selu pri Ljubljani. Str. 50. Cena 5 dinarjev.

Zvezde in cvetice. Knjiga o hvalečnosti. Spisal prof. Ant. Kržiž. V zalogi Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani. Str. 302. Cena 25 Din.

Od Soče do Piave.

(Iz dnevnika vojaka slov. planinskega polka.)

Sreda, 31. oktobra 1917.

Ob treh, ko smo bili v najslajšem spanju, se je turobno razlegel glas trombe. Alarm! Letanje in skakanje in vpitje! Vsi smo mislili, da so nas napadli, zato je minilo samo par minut, pa smo že bili na cesti pripravljeni. Toda nič ni bilo hudega. Le naprej smo morali, da nam ne bi Lah predalec ušli in ker so že drugi polki pritiskali za nami. Ob štirih smo se premaknili. Ob česti zopet ista slika: pobiti konji, prevrnjeni vozovi, pred zmetana oprema itd. Vidi se, da so bežali pred nami brez vsakega reda. Mi smo pa vlekli toliko na hrbtih, da nam je kljub nočnemu hladu curiljal pot z obraza. Sicer se pa temu ni čuditi: prej smo stradali, sedaj pa tako nenadna sprememba. Sicer smo jestvine že parkrat premenjali, ker smo vedno staknili kaj boljšega, komodni pa vseeno nismo hoteli biti, ker je bil pohlep le močnejši kot napor...

Šlo je skozi več manjših vasi. Vse požgano, opustošeno. Lah niso imeli kaj jesti, zato so plenili. Kar pa niso mogli pobrati, to so uničevali in požigali, da se ne bi mi preveč okoristili. Toda kljub temu je še veliko ostalo — za Nemce.

Na cestnih križiščih so se zadnje straže skušale upirati in zasledovanje ovirati. Postavili so nekatere barikade: prevrnili par voz, nametali vse vprek različno šaro, toda vse skupaj ni nič pomagalo. Ker smo bili na ravnini, je prišla konjenica v poštev, ki je kar na kratko opravila. Par strelcov, pa je bilo nekaj ujetnikov več. Torej ni bilo za pohod nikakih ovir in tako smo nemoteno šli skozi Casello, kjer smo videli za zidovi le nekaj starih žensk, dalje skozi Paradiso, ki je bilo vse v ognju.

Po sedemurnem nepretrganem maršu smo končno prišli v Torsio. Sprejem je bil pa nepričakovano: skoro iz vsake hiše so nas pozdravljali laški vojaki. V vojaških uradih je bilo vse pripravljeno za odhod, samo nas so še počakali! Pač vztrajnost do zadnjega! Kolikor jih pa naši niso polovili, so pa sami prišli in kot plačilo da so jih sprejeli v svoje varstvo, prinesli s seboj vina, sira, cigaret...

Kraj sam je precej velik, ima silno obsežne kleti, v katerih je bilo že pri našem prihodu do členkov visoko razlitega vina. Niso ga privoščili nam, pa so ga spustili, s čimer pa nam niso prav nič škodili, ker ga je bilo še vseeno dovolj. So bili pa tudi sodi kot hiše visoki.

Prizor iz take kleti: Četa, ki ni bila določena za preganjanje ujetnikov, se je zakadila v klet. Vsak je hotel biti prvi pri pipi. Vino je brizgalo pod nogami, se penilo, padali so vanj pri tistem odrivanju, toda do »mokrote« je vsak želel, ker smo bili v resnici žejni. Pri tem smo računili, da ne ostanemo dolgo v vasi, zato samo hitro!

Slika v vasi: Cvilenje, kruljenje, frtovanje. Tam je nekdo letal za prešičem z bajonetom na puški, dokler ga ni dosegel ter parkrat žoknil vanj, da se je zvalil, za vlogom pa je cela gruča vojakov skakala za putami. Metali so med nje polena. Skoro vsako poleno je imelo žrtev. Kakor je imel kdo okus... Malo vstran je imel že »kvartet« odrtega prešiča: lepi kosi so se že pekli, zraven pa je mast curljala v pripravljeno posodo. Toda vse bi bilo izvrstno, če ne bi manjkalo — soli. — Pred večjo hišo so pa zamazani in strgani civilisti nakladali na voz razno pohištvo in ga odpeljali na svoj dom. Koloni so si pri gospodih, ki je bežala, jemali plačilo...

Tako je bilo razpoloženje. Pred Torsiom je pa laška konjenica vznemirjala naše patrulje.

Zvečer je bila proviantura zelo dobrih rok: vsak moč je dobil liter vina, kljub temu, da se še prejšnje ni skadilo. Poleg tega je pa še vsaka četa »oficijsno« zaklala po enega rejnega prašiča. Gospodarjev ni bilo doma. Živina bi, če je ne bi mi poklali, od lakote poerkala...

Ob 11. ponoči so nas budili: prišle so kuhinje s polnimi kotli makaronov... Jezili smo se, da nas bude radi makaronov po tako obilni večerji.

Praznik varčnosti.

Varčnost je postala svetovno gospodarsko geslo. Za propagando varčnosti se je določil 31. oktober kot praznik varčnosti. Ta dan naj se tiskana in govorna beseda posveti enemu cilju: širjenju ljudske varčnosti.

Ko se že bližamo desetemu letu po vojni, je prodrla spoznanje, da strašnih posledic vojne na gospodarskem, kulturnem in socialnem polju ne bo ozdravila ne znanost, ne gospodarska, ne finančna in carinska politika, ne več ali manj ugodne trgovske pogodbe, temveč da bomo razdejavanje svetovne vojne ozdravili le s svetovnim ljudskim varčevanjem. Milijarde in milijarde uničenega narodnega bogastva je ustvarila ljudska varčnost; obnoviti ga bo mogla po vojni zopet le ljudska varčnost.

Od svetovne vojne povzročeno uničenje narodnega premoženja in iz tega nastale težke gospodarske in socialne razmere so torej neposredni vzrok, zakaj je varčnost postala svetovno geslo in zakaj se je za propagando varčnosti določil poseben praznik.

Toda poleg tega so drugi stalni vzroki, ki nam vevajo varčnost ne glede na posledice svetovne vojne.

Varčnost temelji na vztrajnosti, na zvestobi v malem, na tisoč in tisoč malih žrtvah, pri katerih si je treba odreči in se premagati. Varčnost je predpogoj za lastno gospodarsko odgovornost in gospodarsko dalekovidnost. Vsak član družbe se mora zavedati svoje odgovornosti za lastno gospodarsko obstojnost, v kolikor ta zavisí od njegove pridnosti in varčnosti, napram sebi, napram svoji družini in napram družbi. Varčnost zahteva torej močne volje za vztrajnost in samoodreženje in poleg teh še druge lepe lastnosti značaja. Ze samo ti razlogi so dovolj močni, da moramo radi njih, radi velikih moralnih plusov za posameznika, za družino in družbo gojiti varčnost kot narodno, kot ljudsko lastnost.

Varčnost ljudstva je temelj dobrega narodnega gospodarstva. Kakor organizem potrebuje krvi, tako potrebujejo vse gospodarske panoge: poljedelstvo, trgovina, obrt in industrija zadostnega kapitala. Ta kapital morejo, z vztrajnim varčevanjem ustvariti stisotiči in milijoni malih varčevalcev.

Varčnost ljudstva je temelj dobre notranje in zunanje politike. Težko je voditi dobro politiko na znotraj, ako vsepovsod vlada le želja po trošenju gospodarskih dobrin mesto po ustvarjanju, ako vlada mesto zbiranja kapitala in napredka trošenje kapitala in gospodarski zastoj. Država ne more izvrševati tudi najbolj aktualnih nalog, ako ji niso iz zdravega narodnega gospodarstva zajamčeni potrebni viri. Ves državni program ljudskega zdravstva, socialnega skrbstva, ljudske prosvete, osebne in premoženjske varnosti, državnega gospodarstva, državne integritete itd., ostane lahko le napol dovršen ali pa samo na papirju, ako mu zdravo narodno gospodarstvo ne nudi potrebnih virov. Tudi v zunanji politiki se ne more uspešno delati, ako je treba imeti na vse strani ozir napram državam upnicam. In izkušnje v vsej zgodovini jasno kažejo, da je najsigurnejši temelj politične neodvisnosti gospodarska neodvisnost in gospodarska moč naroda. Varčnost je iz tega stališča odlična narodna in državljanska dolžnost, ker potom varčnosti gre narod kot celota po poti gospodarske in politične moči in neodvisnosti.

Varčnost je temelj socialne blaginje. Ne le, da se z njo poedincu zagotavlja možnost človeka vrednega življenja, z varčnostjo se predvsem ustvarjajo kapitali, ki nudijo domačemu delavcu in domačemu podjetniku dovolj prilike za zaposlenje in za zaslužek. Če trpimo danes na brezposelnosti, je temu poglavitni vzrok pomanjkanje kapitala. Če trpimo istočasno na prenikljivih mezdah, ki bi omogočile delavcu človeka vredno življenje, je temu zopet poglavitni vzrok pomanjkanje kapitala, s katerim bi se mogla izvesti potrebna modernizacija in racionalizacija gospodarskih podjetij in s tem zagotoviti delavcem boljši zaslužek.

Varčnost ljudstva je tudi temelj kulture. Z revščino ljudstva koraka roko v roki nekulturnost. Ako se danes s trdim delom komaj zaslužijo za vsakdanji kruh, na drugi strani pa nekateri nesmiselno zapravljajo lahko pridobljeni denar, je jasno, da niti na eni niti na drugi strani niso dani pogoji, da bi obstojal zmisel za kulturne potrebe. Inter arma silent musae. Ta rek velja prav posebno za težke gospodarske in socialne razmere, ki jih povzroči pomanjkanje kapitala oziroma pomanjkanje ljudske varčnosti.

Kot smo iz navedenega razvideli, je varčnost tako važna zadeva, da moramo za njo mobilizirati vse narodne, prosvetne, socialne in gospodarske organizacije. S tem, da bo pospeševala varčnost, bo vsaka izmed navedenih organizacij delovala za splošno narodno korist in še za svoj posebni interes.

Največ bo propaganda varčnosti zalegla pri mladini. Šola je tu prva poklicana, da vsadi seme

varčnosti v srca mladine. Zal, dosežaj na tem polju še ni dosti delala. Slovenski učitelj, postani zares narodni učitelj s tem, da polagaš temelje za boljšo bodočnost naroda v varčni mladini!

Vse mladinske organizacije so poklicane, da tu krepko sodelujejo. V vsaki mladinski organizaciji naj bo Čebelica obvezna ustanova. Gotovo pa naj vse mladinske organizacije izločijo iz svojega delokroga pogubne društvene veselice, ki navajajo mladino k pijančevanju in zapravljenosti in tako same z veselici ugonablajo kar so prej s prosvetnim in vzgojnim delom zgradile.

Vse prosvetne in obškolne organizacije pa naj enkrat za vselej izločijo iz svojega delokroga veselice, s katerimi se zapravlja narodno premoženje in narodni ugled radi borih par dinarjev, ki naj se z veselico zaslužijo za društvene namene. Ako si taka društva ne znajo dobiti drugače svojih sredstev za delo kot z nekulturnimi veselici, potem naj raje takoj likvidirajo.

Tudi naše delavske in kmečke strokovne in zadružne organizacije imajo tu še široko polje delavnosti. Le, ko bodo delavčeve in kmetove organizacije tudi gospodarsko močne in ko bodo v to svrhu zlasti delavsko in kmečko mladino navajale k varčnosti, le tedaj bo naš delavski in kmečki stan v njih zadosti močno oporo v boju proti gospodarskim in socialnim krivicam današnje družbe.

Z razširjanjem smisla za varčnost branimo tudi naš narodni ugled. Žalostno je, da je razposlala Jugoslovanska Zveza treznosti v prvi številki svojih novic za časopise tudi sledečo: »Nobena tajnost ni več, da so Slovenci v Jugoslaviji med največjimi pijanci.« Če pomislimo, da smo za varčevanje že veliko naredili v naših regulativnih hranilnicah, v naših številnih kreditnih zadrugah, gotovo je, da imamo še eno široko polje, na katerem je treba zasaditi varčnost, polje preveč razširjenega alkoholizma, ki nam kvari naš narodni ugled.

Varčevanje ti da življenjsko silo, jači tvojo podjetnost, ti daje notranje zadovoljstvo!

Izkaz o stanju Narodne banke z dne 22. oktobra 1921. (Vse v milijonih Din; v oklepajih razlike napram izkazu z dne 15. oktobra.) Aktivna: kovinska podlaga 497,4 (+ 1,6), posojila: na mehanice 1307,6, na vredn. pap. 252,1, skupaj 1559,7 (— 13,6), saldo raznih računov 1347,5 (+ 25,2); pasiva: bankovci v obtoku 5775,0 (— 100,5), drž. terjatve 349,8 (+ 106,7), obveznosti po žiru 814,6, po raznih računih 407,4, skupaj 1222,1 (+ 3,1), bil. vsota 9928,5 (+ 9,3); ostale postavke neizpremenjene.

Predvojna srbska posojila. Kakor poročajo iz Beograda, je vlada oficijelno sporočila francoskim posestnikom predvojnih srbskih obligacij, da bo predložila spor glede valorizacije predvojnih srbskih posojil Mednarodnemu sodišču v Haagu. Komisija, ki jo je vlada imenovala za proučevanje tega vprašanja, je namreč menjala, da se izplačilo, oz. obrestovanje ne more vršiti v zlatu.

Iz osješke trgovske zbornice. Dne 28. okt. se je vršila plenarna seja osješke trgovske in obrtniške zbornice. Sklenjeno je bilo, da se vrši v marcu 1928 slovesna proslava 75letnice ustanovitve, ob kateri priloži se bo v Osijeku vršila konferenca zbornic iz cele države. Ker čez leto dni prestane mandatna doba, naj trg. ministarstvo napravi novo uredbo za volitve po zgledu Ljubljane in Zagreba. Razdeljena naj bo na tri odseke: trgovinski, obrtniški in industrijski. Nadalje se je zbornica izjavila za zopetno uvedbo prisilne poravnave.

100.000 ton premoaga iz Pečuha. Železniško ministarstvo je, še predno je stopil v veljavo nov pravilnik za nabavo premoaga drž. železnic, naročilo v Pečuhu 100.000 ton premoaga na račun reparacij od Madjarske. Po novem pravilniku bi se morale drž. nabave premoaga vršiti po licitaciji. Poleg tega pa pišejo beograjski listi, da bi morali prav za prav nabaviti lokomotive za teh 45 milijonov Din, ki jih bomo dali za premoag.

Vinski sejmi na zagrebški borzi. Kakor nam poročajo iz Zagreba, se vrši vsak prvi petek v mesecu od 10 do 11 v dvorani za blago na zagrebški borzi redni sestanek trgovcev z vinom, tudi nečlanov borze.

Uvoz bauksita v Nemčijo. V prvih devetih mesecih t. l. je znašal uvoz bauksita v Nemčijo 397.000 ton napram 192.000 v istem razdobju lani. Uvažali so Nemci bauksit iz Madjarske 180.000 (lani —), iz Francije 106.000 (90.000), iz Italije 54.000 (70.000) in letos prvič tudi iz Jugoslavije 50.000 ton.

Borza

31. oktobra 1927.

DENAR.

Današnji devizni promet je bil znaten. Privatna ponudba deviz je krila vse potrebe razen v Curihi in Dunaju, ki jih je dajala Narodna banka. Največ prometa je bilo v devizah Curih, Dunaj in Trst. Na deviznem trgu ni izprememb.

Ljubljana. Devize: Berlin 13.56—13.57, Curih 10.94—10.97 (10.955), Dunaj 8—8.03 (8.015), London 276.65 bl., Newyork 56.64—56.84 (56.74), Praga 168—168.80 (168.4), Trst 309.125—311.125 (310.125).

Zagreb. Amsterdam 22.87—22.93, Berlin 18.555—18.585, Curih 10.94—10.97, Dunaj 8—8.03, London 276.25—277.05, Newyork 56.636—56.836, Pariz 222.25—224.25, Praga 168—168.80, Trst 309.46—311.46.

Curih. Beograd 9.1375, Berlin 128.80, Budimpešta 90.75, Bukarešta 3.19, Dunaj 73.18, London 25.2125, Newyork 518.5, Pariz 20.355, Praga 15.365, Trst 28.335, Sofija 3.76, Varšava 58.15, Madrid 88.70.

Dunaj. Devize: Beograd 12.4675, Kodanj 189.80, London 84.4875, Milan 38.695, Newyork 708.20, Pariz 27.8025, Varšava 79.40. — Valute: dolarji 706.80, lira 38.64, dinar 12.43, češkoslov. kro. 20.97.

Praga. Devize: Lira 184.50, Beograd 59.45, Pariz 132.50, London 164.35, Newyork 83.745. Dinar: Newyork 176.06, Berlin 276.60, London 7.375.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

V Ljubljani zaključ. Ljublj. kred. po 135, Ruše notirajo 275—285. V Zagrebu so splošno vsi

papirji pri majhnem prometu tendirali slabeje. Ljubljana. Celjaka 164 den., Ljublj. kreditna zaklj. 135, Kred zavod 160 den., Vevče 133 den., Ruše 275—285, Stavbna 56 den., Sešir 104 den.

Zagreb. 7% inv. pos. 63.75, agrari 58—53.75, vojna odškodnina 395, nov. 395—395.5, dec. 397—397.5, Hrv. esk. 91, Hipo 56.5—57, Ljublj. kred. 135, Jugo 98, Praštediona 890—895, Sečerana 613 614, Trbovlje 480, Vevče 135—136, Slavonija 14—15, Drava 575—585.

Dunaj. 31. okt. Podon.-savsko-jadran. 82.50, Zivno 111, Hrv. esk. 11, Alpine 47.60, Grelnitz 6.20, Leykam 11.95, Trbovlje 59.50, Kranjska industr. 48.50.

BLAGO:

Ljubljana. Les: buk. drva suha fko vag. meja 25 vag. po 22; zaklj. 25 vag. Tendence neizpremenjena.

Dež. pridelki (vse samo ponudbe; slov. post., plač. 30 dni, dob. prompt, ml. tar.): pšenica 78-79 kg 2% bč. 337.5—340, nov. 340—342.5, sr. 335—337.5, slav. 332.5—335, kuruza bč. 245—247.5, nav. vozn. 250.5—252.5, um. suš. 237.5—240, nav. vozn. 240—242.5, moka 0 g vag. bl., plač. po prejemu 480; zaklj. 3 vag. pšenice; tendence mirna.

Dunaj. 31. oktobr. Tendence neizpremenjena. Pšenica tuzem 89—40, Marchfeldska 38.50—39, Wiener Boden 38—38.50.

Budimpešta (terminalska borza), 31. okt. Tendence čvrsta. Pšenica dec. 32.20, 32.10, zaklj. 32.12—32.14, marec 32.22, 32.30, zaklj. 32.28—32.30; rž dec. 30.08, 30.22, zaklj. 30.18—30.20, marec 30.26, 30.30, zaklj. 30.26—30.28; kuruza maj zaklj. 24.90—24.98.

Sukno-doubl kamgarn
za moške obleke,
velika izbira
ugodne cene
R. MIKLAU "Pri Šoli"
Ljubljana, Ljugarjeva ul.

Majhen kraj — lep zaslužek.

ZASTOPNIKI-PRODAJALCI, tudi ženske, se iščejo v vsakem še tako majhnem kraju mariborske oblasti. V vseh slojih in v vsakem poklicu si lahko vsak še posebej zasluži več 1000 Din, če sprejme to ponudbo. — Oferti na upravnishvo »Slovenca« v Mariboru pod »Marijiv«.

Slikanje na blago!

Vse barve, barvaste svinčnike, navodila za slikanje, celotne zbirke barv in čopičev v ličnih skrinjicah ima na prodaj

Nova založba

r. z. z. o. z.

v Ljubljani,
na Kongresnem trgu.

Oglejte si vzorce! Zahtevajte cenik!

Dobro

angleško- in češko sukno

kupite najceneje pri trvdki

Franjo Majer

Maribor, Glavni trg 9

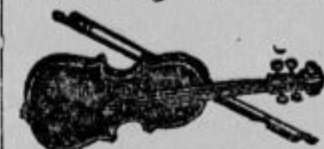
Naznanilo.

Cenj. občinstvu mesta Maribor in okolice vljudno naznanjam, da sem SE PRESELIL s svojo delavnico za vsakovrstne BISERE, ZLATNINO in SREBRNINO s Koroške ceste 34 na Koroško c. 8, Maribor, ter se bom potrudil tudi v bodoče cenj. odjemalce popolnoma zadovoljiti z dobrim blagom z zmernimi cenami in točno postrežbo pri novem nakupu kakor tudi pri vseh popravilih. — Za obilen obisk prosim ter beležim z veselost.

ALOJZ STUMPF — MARIBOR

delavnica biserništva, zlatnine in srebrnine.

Najboljše šolske violine,

godala, potrebščine in strune dobite le pri muziku-strokovnjaku, bivšem učitelju Glasbene Matice

Alfonz Breznik-u

Ljubljana, Mostni trg 3 (poleg magistrata).

ZA JUGOSLOVANSKI PATENT ŠT. 1951

od 1. julija 1923 na:

postopek za izdelovanje kvalitetnih niti vsake jakosti

iz viskoze, katere naj se predejo iz različnih lukenjskih širin

(»Verfahren zur Herstellung von Qualitätsfäden jeder Stärke aus Viskose, die aus verschiedenen Lochweiten gesponnen werden sollen«)

se iščejo kupci ali odjemalci licenc. Cenj. ponudbe na: Ing. Milan Šuklje, Ljubljana, Šelenburgova 7.

PUH - PERJE

R. MIKLAUC LJUBLJANA

KUPIM sveže sekane prvovrstne

borove hlode

v premeru debel. 25 cm, in debelejšje (Blockholz).

Parna žaga RUDOLF KIFFMANN

MARIBOR, Meljska cesta 25.

VSAM

more zastoni imeti najnovejše

Radio-cevi

(Schrack, tipa RD₄), če plača naročnino za poljudno ilustrirano Radio-revijo „Radiowelt“ za eno leto in doda 25 Din za poštino in zavojnino. Poskusna številka zastoni.

Wiener Radio Verlag, Wien I., Pestalozzigasse 6/14.

Krasni

VELURJI - ŠTOFI - PARHENTI

dospeli. — Izgotovljeni pla-či od 300 do 700 Din, izgotovljene obleke, predpa-niki in simsko parhent-in triko-perito. Volnene nogavice, žemperji, pulo-verji in telovniki, vse krasni izdelek.

Najnižje cene. V manufakturni trgovini

MARIJA ROGELJ - LJUBLJANA

Sv. Petra cesta štey. 25

Oglejte si naše izložbe!

BARŽUN

v krasnih barvah in najnovejših vzorcih priporoča trvdka

A. & E. SKABERNE

Ljubljana, Mesni trg 10

Oglejte si naše izložbe!

Svetlovni patent „ZEPHIR“

Lesna trajna goruća peč z zračno kurjavo

Z 10 kg drv ogreva sobo skozi 24 ur

„ZEPHIR“ tvornica peči, Subotica

Dobi se v Ljubljani pri Breznik & Fritsch

Velour in pliš

za damske plašče, velika izbira ugodne cene

R. MIKLAUC „Pri Skoti“

Ljubljana, Lingarjeva ul.

Globoko potrtem srcem naznanjam vsem prijateljem in znancem, da me je sinoči ob sedmih za vedno zapustil moj iskreno ljubljani, predobri soprog, gospod

Valentin Kopitar

upravnik „Slov. Naroda“ v pokoju in lastnik oglasnega zavoda

ki je po dolgi, zelo mučni bolezni in prejemu svetih zakramentov za umirajoče izdihnil svojo blago dušo. — Pogreb preblagega rajnika bo v sredo dne 2. novembra ob dveh popoldne iz hiše žalosti, Čopova cesta 21, na pokopališče pri Sv. Križu.

Nepozabnega pokojnika priporočam v blag spomin.

Ljubljana, dne 31. oktobra 1927.

Globoko žalujoča soproga Marija Kopitar.

Oglas.

Gozdni urad K. Auersperga v Soteski odda za posek v zimi 1927—28 v revirju Brezova reber, odd. 2, ca. 2000 plm³ bukovega uporabnega lesa in 2000 prm³ bukovih drv, v odd. 27 približno 1000 plm³ hrastovega uporab. lesa, ca. 1000 prm³ hrastovih drv, ca. 750 plm³ bukovega uporab. lesa in ca. 750 prm³ bukovih drv, na panju potom otertalne licitacije. Cenj. ponudbe, ločeno po oddelkih in sortimentih, je vložiti do 20. novembra 1927. Gozdni urad v Soteski, p. Straža pri Novem mestu.

Tovarna perila

išče v Ljubljani primerne obratne prostore v izmeri ca. 200 m² za stroje in ca. 100 m² za skladišče in pisarne. — Tozadavne ponudbe na upravo „Slovenca“ pod šifro „Tovarna perila“.

Vsled izpraznitve lokala v

„Novi oblačilnici“

Maribor, Aleksandrova cesta 9

kupite vsakovrstnega konfekcijskega blaga

20 odst. pod lastno ceno.

Ta ugodna prilika bo trajala samo

do 15. novembra t. l.

Prvovrstno delo, KNJIGOVEZNICA K. T. D.

Zmerne cene, čitalnica in tvornica poslovnih knjig

To je naše geslo! v Ljubljani, Kopitarjeva ul. 6/II

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja ob prerani smrti naše dobre soproge, oziroma matere, tašče, stare matere, gospe

Josipina Hrovatin roj. Kobal

izrekamo vsem, ki so se nas v teh težkih urah spomnili, naj-iskrenejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo pevskega društva „Grafika“ za ganljive žalostinke, ter vsem, ki so izkazali zadnjo čast ter jo spremili k večnemu počitku.

Sv. maša zadušnica se bo brala v četrtek dne 3. novembra ob 7 zjutraj v župni cerkvi v Trnovem.

Ljubljana, dne 31. oktobra 1927.

Globoko žalujoči ostali.

V globoki žalosti javljamo vsem svojim srodnikom, prijateljem in znancem, da je naš srčno ljubljani oče

Štefan Hočevnar

posestnik in bivši dolgoletni župan

danes dne 29. oktobra po dolgoletni bolezni, potopljen s krepčili sv. vere, v 72. letu starosti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v ponedeljek, dne 31. oktobra na pokopališče pri Sv. Duhu.

Blagega pokojnika priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

Stranska vas - Semič, dne 29. oktobra.

Marija Hočevnar, žena. — Jakob in Lofze, sinova. — Marija por. Pečavar, Katarina por. Malenšek, hčeri. — Ana Hočevnar, sestra. — Jože Pečavar, Matija Malenšek, zeta. — Neža Hočevnar, sinaha.

Tužnim srcem javljamo pretresljivo vest, da je naš ljubljani sin

Danilo

v cvetoči starosti 15 let, danes po mučni bolezni mirno v Gospodu zaspal. — Pogreb bo v sredo dne 2. novembra t. l. ob 16. uri.

Maribor, dne 31. oktobra 1927.

Žalujoče rodbine:

Pregel, Jagodič, Hmelak.

Zahvala.

Za iskreno sočutje ob smrti naše nepozabne mame

Josipine Božič roj. Šinkovec

izrekamo vsem sorodnikom in prijateljem svojo najtoplejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo vsem, ki so pokojno tolažili v njeni bolezni, podarili njenemu spominu krasno cvetje in jo spremili na njeni zadnji poti.

V Ljubljani, dne 31. oktobra 1927.

Rodbine BOŽIČ in KOS.

Mark Twain:

Kraljevič in siromak.

Pravljica za mlade ljudi vsake starosti.

Iz angleščine prevel: Jos. Poljanec.

Triindvajseto poglavje.

Kraljevič jetnik.

Hendon je potlačil nasmeh, se sklonil in zašepetal kralju na uho:

»Počasi, počasi, kraljevič! Le previdno obračaj jezik — nak, skrbi, da se ti sploh ne bo obračal. Zapaj vame in na koncu bo vse dobro.« Nato pa je dejal sam pri sebi: »Gospod Hendon! Za Boga, do-dobra sem bil že pozabil, da sem vitezi! Ej, kako čudno je, da se spomin še vedno oklepa teh blaznih spominov! Prazen je moj naslov in bedast, a vendar je nekaj vredno to, da sem si ga zaslužil. Mislim namreč, da je bolj častno, če me smatra namišljenim vitezom v svojem kraljestvu sanj in senc, kakor da bi bil podel, nizkoten grof v kakem resničnem kraljestvu tega sveta.«

Množica se je razmaknila, da je mogel v krog stopiti stražnik, ki se je približal in hotel položiti roko na kralja, ko se je oglašil Hendon, rekoč:

»Le počasi, prijatelj, zadrži svojo roko — mirno pojde s teboj; jaz sem porok za to. Pojdi naprej in midva ti bova sledila.«

Stražnik je odšel z žensko in njeno culo; za njima sta stopala Hendon in kralj, množica pa je sledila ti za njima. Kralja je obšla volja, da bi se postavil po robu, Hendon pa mu je rekel s tihim glasom:

»Samo malo pomisli, gospod — tvoje postavbe so zdrav odsev tvoje kraljevega dostojanstva; mar se naj jim postavljajo po robu on, od kogar izvirajo, od podložnikov pa pričakuje, da jih bodo spoštovali?

Jasno je, da se je kršila ena teh postav. Ko boš zopet sedel na prestolu kot kralj, ali ti bo žal, ko se spomniš, da si se nekoč, ko si bil na videz zasebna oseba, zvesto odrekel svojemu dostojanstvu in se kot preprost državljani podvrget njeni oblasti?»

»Prav imaš; nobene besede več. Videl boš, da bo kralj angleške države, dokler bo v položaju podložnika, sam trpel po postavi tako, kakor pričakuje od svojih podanikov.«

Ko so pozvali žensko pred sodnika, da bi pričala, je prisegla, da je bil mali deček, ki je stal pred sodnikom, tista oseba, ki je zakrivila tatvino. Ker ni bilo nikogar, ki bi pričal nasprotno, je bila kralju krivda dokazana. Razvezali so culo in ko se je iz nje prikazal majhen zaklan prešič, se je sodniku zresnilo čelo; Hendon je prebledel in mrzlo ga je izpreletelo po vsem životu. Kralj pa je ostal miren. Sodnik je dolgo časa razmišljal, nato pa se je obrnil k ženski in jo vprašal:

»Koliko misliš, da je ta tvoja last vredna?»

Ženska mu je naredila poklon in odgovorila:

»Tri šilinge in osem pens (šiling je dandanes 13 Din in pol; 1 šil. ima 12 pens), gospod — niti pare ga ne morem manj ceniti, če hočem pošteno povedati njegovo ceno.«

Sodnik se je nemirno in poln skrbi ozrl po množici, nato pa je pomignil stražniku rekoč:

»Izprazni sodišče in zapri vrata.«

Zgodilo se je, kakor je ukazal. V sobi so ostali samo obe uradni osebi, obtoženec, tožiteljica in Hendon. Le-ta je stal kakor pribit, nobene barve ni bilo na njegovem obrazu; na čelu so se mu nabrale debele kaplje potu, ki so se stekale druga v drugo in mu kapale po obrazu. Sodnik se je vnovič obrnil do ženske in je rekel s sočutnim glasom:

»Neveden revež je tale fant in morebiti ga je lakota tako daleč pritirala, da je kradel; dandanes

so hudi časi za nesrečne siromake. Poglej, njegov obraz ni hudoben — ampak, kadar lakota človeka tlači — Dobra ženska! Ali veš, da veleva postava, da pride na vislice, kdor ukrade kako stvar, katere vrednost presega trinajst pens in pol?»

Mali kralj se je zdrznil, oči so se mu široko izbuljile od prepadenosti, vendar se je premagal in miroval ter molčal. Ženska pa je planila kvišku, trepetajoč od strahu, in je zavpila:

»Moj Bog, kaj sem storila! Sveta nebesa, za ves svet ne bi rada pripravila tega reveža na vislice. Oj, reši me, gospod — kaj naj storim, kaj morem storiti?»

Sodnik je ostal miren in je samo rekel:

»Ni dvoma, da je dovoljeno vrednost iznova oceniti, ker še ni zapisano v zapisniku.«

Potem rečimo v božjem imenu, da je prešič vreden osem pens, in nebo naj blagoslovi oni dan, ki mi je olajšal vest pri tej strašni reči!»

Hendon se je tako razveselil teh besedi, da je docela pozabil na svojo dostojanstvenost; presenetil je kralja in žalil njegovo dostojanstvenost s tem, da mu je vrgel roke okoli vratu in ga prisrčno objel. Ženska se je hvaležno poslovila in odšla s svojim pujskom; ko pa je stražnik odprl vrata, je odšel za njo na ozki hodnik. Sodnik je vzel pero v roke in začel pisati zapisnik. Hendonu, ki je bil vedno previden in oprezen, je prišlo na misel, da bi bilo dobro, če bi šel pogledat, zakaj je bil stražnik odšel za žensko. Zavoljo tega se je izmuzal na temni hodnik in prisluškoval. V veliko svoje začudenje je slišal sledeči razgovor:

»Debel je tvoj prešiček in obeta dobro pečenko. Odkupim ti ga; evo, tu imaš osem pens.«

»Osem pens, kaj še! Iz te kupčije ne bo nič. Mene velja tri šilinge in osem pens poštenega denarja s podo-ranjkrega kralja. Figo ti dam, če hočeš, za tvojih osem pens!»

LJUDSKA KNJIZNICA iz založništva Jugoslovanske tiskarne v Ljubljani: 23 zvezek: A Sheehan, Nodlag. Povest iskanega dekleta. 24 Din, vez 32 Din. — 24 zvezek: A Marby, Baaka. Ljudsko-srbska povest 22 Din, vez 30 Din. — 25 zvezek: Haggard, Hiti cesarja Montezuma. Din 30, vez Din 42. — Storček in njegovo burkasto življenje 14 Din, 14 Din, vez 22 Din. — 27 zvezek: Pregelj, Otiroi solihca Din 24, vez Din 32.

Tvrdba **G. Čadež**, modna trgovina za gospode, Ljubljana, Mestni trg, naznana, da otvori s 1. novembrom t. l. svojo drugo trgovino v **Stritarjevi ulici (Filipov dvor).**

Velecenjene odjemalce prosi, da ji ohranijo tudi v novi trgovini do sedaj izkazano zaupanje in naklonjenost. Z odličnim spoštovanjem
G. Čadež.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 ali 5 lin. Oglasi nad devet vrstic se računajo višje. Za odgovor znanost. Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo!

Službe iščejo

Mlinarski pomočnik
išče mesta, neozelenjen in vojaštine prost. Nastopi takoj. - Bratkovič, pošta št. Jernej 53. 8630

Fina šivilja

samo za perilo, gre šivat na dom; na željo tudi izven mesta. - Naslov v upravi lista pod št. 8574.

Mladenič se želi izučiti **mesarske obrti** pri večjem podjetju s prekaševalnico. - Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 8686.

Proste službe

Vajenca

za mizarstvo obrt, sprejme F. Šetina, Cuncle 19, št. Vid nad Ljubljano.

Izkušen MLINAR

ki zna samostojno delati z manjšim mlinom na turbino, se išče. Prednost imajo oženjeni. Ponudbe na: Rasiko Veseličič - Prijepolje. 8635

Vajenca sprejem

takoj za mizarstvo obrt. - Franc Palčar, mizar, Mlačevo, p. Grosuplje.

Posojila

Radi izstopa družabnika šče zdravo, zelo dobičkonosno podjetje do 100.000 Din

proti udeležbi (družabništvu) ali pa fiksnim obrestim; za sodelovanje (pisarniški posel, knjigovodstvo) pa mesečno plačo. - Ponudbe na ogl. zavod Kovačič, Maribor.

Stanovanja

Brezplačno

sprejemamo prijave stanovanj in jih oddajamo najboljim najemnikom. - »Posredovalec«, Sv. Petra cesta št. 18. 8633

POZOR!

Lepa prilika za zakonski par: odda se **SOBA** z novo opremo, ki se mora odkupiti. Soba priprava za študij. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod: Svetla soba.

KOLESARJI!

Znane cene. Ogledite si zaloge dvokoles najfinjšega tipa Tribuna, Rekord, Schampion, Sviria, Bianki, Fafor, Peria, Diamant še od Din 1300- naprej Pneumatika Dunlop, Michelin. Ceniki franko. Prodaja na obroke.

Tribuna F. B. L. Ljubljana
Tovarna dvokoles in otroških vozilcev.

Prodaj več prvovrstnih **HARCEK KANARČKOV** po 200 Din kom., lastna vzgoja. - Dolinar Rafael, Kolesijska št. 26, Ljubljana (Trnovo). 8471

Štirisedež avto

z novo pnevmatikom, prodam. Vredn. cene 13.000 Din se vam nudi ugodna prilika za nakup. Poizve se v upravi lista pod: »Avto št. 8473«.

Psico volčje pasme, 3 leta staro, dobro čuvajko, prodam. - Stari trg 34, Ljubljana.

FIZOL

za krmo se dobi po 150 Din za 100 kg, dokler traja zaloge, pri **FRAN POGACNIKU**, Ljubljana, Dunajska cesta št. 36.

Peči

železne, zelo pripravne tudi za delavnice. »POSREDOVALEC«, Sv. Petra cesta 18. 8633

Raprodaja

12 ton premoga revnejšim slojem se vrši od 2. do 10. novembra 1927, vreča 20 Din pri trvdki **LOVRO KRŽE** - Trnovski pristan št. 12.

Sadna drevesa

obzidna in vrtna po najnižjih cenah. Najboljša je jesenska saditev. Naročila: Pred škofijo št. 21/II.

Prostov. javna dražba

dobro ohranjenega **POHIŠTVA** dne 4. novembra ob 2 popoldne na Sv. Petra cesti št. 39.

KLAVIR

zelo dobro ohranjen, se zaradi selitve prodaja za ceno 13.000 Din. Ogleda se od 11-12 popoldne in od 3-4 popoldne na Kralja Petra trgu 8/II.

Nasa obrt

ELEKTRO-instalacije izvršuje **ALOJZ ARHAR** v Spodnji Šiški, Celovška cesta 80. Solidno delo, cene zmerno. 8509

Stoj!

ala za dežnike. — Posode za premog. — Pečni predstavlki. — Kaminsko orodje.

Železnina **Fr. Stupica** Ljubljana, Gosposvetska cesta 1.

Mlinarji!

Rz, prosa, ajdo in ječmen kupite najceneje pri **A. VOLN. LJUBLJANA** veletrgovina žita in moka

POPRAVILA

Mehanik IVAN LEGAT specializist za pisarniške stroje

Maribor, Vetrinjska ul. 30
Telefon int. 434.

Budilke

F. Čuden Ljubljana
Prešernova 1

Volna - bombaz

za strojno pletenje in ročna dela, dobite po najnižjih cenah pri **PRELOGU, LJUBLJANA**. Stari trg 12 - Židovska 4.

Priporoča se trgovina z železnino

A. SUSNIK, Ljubljana
Zaloška cesta.

Premog - drva

- kolobarje

najboljše kakovosti, po brezkonkurenčnih cenah, dobite samo pri **M. SEIFRIED - Maribor**, Gregorčičeva 1.

Perje

gosje, račje, kokošje, puhanje, prodaja vsako množino in po najnižji ceni trvdka **E. VAJDA, Čakovec**, Medjimurje. - Telefon št. 59, 60, 3. 8562

Vsakovrstne čevlje

popravlja in izdeluje po najnižji ceni. Pridite in prepričali se boste sami. Se priporoča za obilen obisk **TOME, Kotnikova** ulica, baraka. 8686

Kot družabnica

pristopim v dobro vpeljano trgovino z gotovino 70 do 100.000 Din s sodelovanjem. Event. prevzamem isto tudi v najem. — Ponudbe pod »Merkur 500« na upravo.

Posredovalnica za službe

se priporoča vsem cenj. interesentom z zagotovitvijo najboljših postrežbe. **Elizabeta Lorber, Maribor**, Vetrinjska ulica 5.

Podjetje

prapr. za industrijo ali tiskarno, center Ljubljane, napredaj. »Posredovalec«, Sv. Petra cesta 18.

Mizarji

vezane plošče (Sperrplatten), lepe, suhe, dobavljiva najceneje trvdka **IG. REPŠE - Ljubljana**, Tesarska ulica 3. 8703

Premog, drva

Pogačnik, Bohoričeva 5 (Tabor). Telefon 2059

Zaradi ustavitve obrata so zelo poceni napredaj: 1 Teichertgatter, 54 cm premera (polnojarmenik), 1 Esterergatter, 90 cm premera (polnojarmenik), 1 vodoravna viseča žaga (Pendelsäge), 2 žagi za zaboje z železnim podstavkom. Vse to je v najboljšem stanju. Skupna cena znaša 70.000 Din - franko avstr. - jugoslov. meja neocarinjeno. Vprašati je na upravo »Slovenca« pod št. 999/8699.

Damski klobuki

najmodernejše, najcenejše priporoča modni salon **Angela SMREKAR**

Ljubljana, Kongres. trg 4. - Vsa popravila se sprejemajo. 8617

Katera plemenita gospa, gospodična ali premožna oseba bi za kratko dobo delno podpirala študenta? Velikodušne ponudbe na upravo pod: Vrnem 8702.

Restavracija Roža

Danes **JETRNE** in **KRVAVE KLOBASE**. Se priporoča **A. ŠMID.**

Zatekel se je PES

(Foxterier), bel, s črno glavo in črnim repom. Na hrbtu ima 3 črne, okrogle lise. Pes je bil 28. okt. popoldne na Bodici pri Domžalah. Kdor ga privede v Trzin na pošto, dobi nagrado. 8684

„ORCO“

Standart švicarskih sirov. Kvaliteta nedosegljiva. Tovarnarji: O. Roth & Co. A. G. Uster. Zastopniki: **FR. SRDAR & CO., Zagreb**, G. Deželića Prilaz 81.

Prvovrstnega potnika

pri trgovcih najboljšo uveljavljeno, iščejo za Ljubljansko oblast velike domače tovarne. Ponudbe naj vpošljejo samo prvovrstni reflektanti z večletno prakso in prima referencami na naslov: »ALOMA COMPANY«, anonč. rekl. dr., Ljubljana, pod šifro: »2710«.

Kupujemo staro lito železo

v vsaki množini. Ponudbe z navedbo najnižje cene na **STROJNE TOVARNE IN LIVARNE D. D. - LJUBLJANA**. 8561

„Juniper“ zeleno francosko žganje je najboljšo sredstvo proti revmatizmu, glavobolu, zobobolu, trganju, želodnim boleznim, daje apetit itd. - Dobi se v vsaki lekarni, drogeriji in trgovini. - Trgovci zahtevajte engros cene. - Glavna zaloga:

Vitimir Dolinšek, agentura „Juniper“
Celje, Gosposka ulica 26.

Lepe božične jaslice

so največje veselje cele tate, ako so v cerkvi postavljene o priliki božičnih praznikov. Takšne izdeluje v treh velikostih in razprodaja po ugodnih cenah staroznana trvdka za cerkveno umetnost.

Stolna ul. 5 A. ZORATTI, MARIBOR Stolna ul. 5

Francoska linija, Cie. Gle. Transatlantique.

V južno Ameriko, Argentino, Uruguay, Peru, Chile, Avstralijo, severno Ameriko in Kanado z največjimi in najhitrejšimi brzoparniki vsak teden iz Havre, Bordeaux in Marsilije. Havre-Newyork samo 5 1/2 dni čez morje.

Izborna postrežba, izvrstna hrana, vino brezplačno.

Cie. Chargeurs Réunis, Sud-Atlantique, Transports Maritimes.

Vsa pojasnila daje brezplačno zastopnik

IVAN KRAKER, Ljubljana
Kolodvorska ulica št. 35.

Ivan Zakotnik

Ljubljana, Dunajska cesta 46.

mestni tesarski mojster

Tel. 379.

Vsakovrstna tesarska dela kakor moderne lesene stavbe, ostrejša hiša, vile, tovarne, cerkve in zvoniki, stropi, razna tla, stopnjice, ledenice, paviljoni verande, lesene ograje itd. Gradba lesenih mostov, jezov, mlinov

PARNA ZAGA

TOVARNA FURNIRJA

Ugodnost!

Ant. Krisper, Ljubljana
Mestni trg 26 Stritarjeva ul. 3

Damski galoši . . .	Din 70°—
Moški galoši . . .	Din 75°—
Damski snežni čevlji	Din 100°—
Moški snežni čevlji .	Din 110°—